

СЛУ

НА СОЦИЈАЛИСТИ

9637
Zavod za zaštitu na spomenik.
na kultura na grad
91000 Skopje

ДЕМОКРАТИВНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА

„СЛУЖБЕН ЛИСТ НА СФРЈ“ излегува во издание на српскохрватски односно хрватскохрватски, словенечки, македонски, албански и унгарски јазици. — Огласи според тарифата — Жиро сметка кај Службата на општествено книговодство 60802-603-19644

Петок, 19 јуни 1981

БЕЛГРАД

БРОЈ 34

ГОД. XXXVII

Цена на овој број е 32 динари. — Преплатата за 1981 година изнесува 1.000 динари. Рок за рекламации 15 дена. — Редакција: Улица Јована Ристика бр. 1. Пошт. факс 226. — Телефони: Централна 650-155; Уредништво 651-855; Служба за преплата 651-132; Телекс 11756

350.

Член 2

Врз основа на член 315 точка 3 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, Претседателството на Социјалистичка Федеративна Република Југославија издава

Пронајдокот се штити со патент.
Знаците за разликување (нови форми на тело, слики и цртежи, стоковни и услужни знаци и географски називи на производи) се штитат, и тоа:

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗАШТИТА НА ПРОНАЈДОЦИ, ТЕХНИЧКИ УНАПРЕДУВАЊА И ЗНАЦИ ЗА РАЗЛИКУВАЊЕ

Се прогласува Законот за заштита на пронајдоци, технички унапредувања и знаци за разликување, што го усвои Собранието на СФРЈ на седницата на Сојузниот собор од 9 јуни 1981 година.

— новите форми на тело, слики и цртежи — со модел односно со мостра;

— стоковните и услужните знаци — со стоковен односно со услужен жиг;

— географските називи на производ — со ознака на потеклото на производот.

Техничкото унапредување се штити под условите и на начинот уредени со самоуправен општ акт на организацијата на здружен труд, односно со општ акт на друго општествено правно лице, во согласност со овој закон.

П бр. 78

9 јуни 1981 година

Белград

Претседател
на Претседателството
на СФРЈ,
Sergej Kraigher, с. р.

Претседател
на Собранието на СФРЈ,
Драгослав Марковиќ, с. р.

ЗАКОН

ЗА ЗАШТИТА НА ПРОНАЈДОЦИ, ТЕХНИЧКИ УНАПРЕДУВАЊА И ЗНАЦИ ЗА РАЗЛИКУВАЊЕ

I. ОСНОВНИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој закон се уредува заштитата на пронајдоци, технички унапредувања и знаци за разликување, како и заштитата на правата на творците и на носителите на правата утврдени со овој закон, заради:

1) поттикнување на творештвото со кое се развива современа домашна технологија, се зголемува производноста на општествениот труд, се подобрува квалитетот на производите, постапките и услугите и се проширува материјалната основа на здружениот труд;

2) создавање услови за проширување на технолошката соработка врз рамноправна основа со други земји и за вклучување во меѓународната поделба на трудот во областа на технолошкото творештво;

3) применување на пронајдоците во производството;

4) заштита на интересите на потрошувачите и интересите на организациите на здружен труд на единствениот југословенски пазар;

5) заштита и унапредување на човековата средина.

Член 3

Правата признаени врз основа на овој закон не можат да се користат спротивно на интересите на општеството да се применуваат заштитените пронајдоци и знаците за разликување.

Член 4

Организациите на здружен труд имаат право и должност да ги користат пронајдоците и знаците за разликување како средства на општествената производна, во согласност со природата и намената на тие средства, општествено и економски целесобразно, на начинот определен со овој закон, со самоуправна спогодба или со друг самоуправен општ акт.

Член 5

Во самоуправно здружениот труд пронајдоците и знаците за разликување се користат, по правило, со слободно здружување на трудот и средствата во општествена сопственост.

Член 6

Организациите на здружен труд трајно го поттикнуваат творечкиот однос на работниците кон трудот заради постојано подобрување на материјалната основа на нивниот и на целокупниот општествен труд, низ развивање на нови и подобрување на постојните производи, постапки на производството и организација на работењето.

Член 7

Општествено-политичките заедници, синдикатите и другите општествено-политички организации, како и стопанските комори го поттикнуваат самоуправното спогодување и општественото договарање заради усогласување на општествено-економските и другите самоуправни односи и интереси во врска со оптималното користење на заштитените пронајдоци, техничките унапредувања, како и моделите и мострите во организациите на здружен труд.

Член 8

Пронајдувачите и другите творци чии творби се заштитени врз основа на овој закон ги имаат со овој закон утврдените морални и материјални права на своите творби.

Покрај правата од став 1 на овој член, творците ги имаат и другите права утврдени со закон и со самоуправни општи акти.

Член 9

Не се смета како творец, во смисла на овој закон, лицето кое во настанувањето на творба давало само техничка помош.

Член 10

Работникот во здружениот труд кој има конкретен предлог за решавање на определен технички проблем во врска со производството на основната организација на здружен труд во која е здружен има право да бара стручно да се провери основаноста на неговиот предлог.

Основната организација на здружен труд со самоуправен општ акт ја регулира постапката за остварување на правото на работникот од став 1 на овој член.

Основната организација на здружен труд во самоуправниот акт ја регулира и постапката за проверка на основаноста на предлогот за решавање на определен технички проблем и кога лицето што го поднесува предлогот не го здружило трудот во рамките на таа организација на здружен труд, а предлогот се однесува на дејноста на таа организација.

Член 11

Морално право на творецот е како творец да биде назначен во пријавата и во сите исправи што се однесуваат на патенти, модели и мостри.

Ако творбата што се штити со овој закон е резултат од творечкиот труд на повеќе лица, во исправите од став 1 на овој член сите тие лица се наведуваат како творци.

Покрај моралните права од став 1 на овој член, со закон и со самоуправен општ акт можат да се предвидат и други морални права на творецот.

Член 12

Материјалното право на творецот на творбата го опфаќа неговото право да ја користи својата творба и да располага со неа и да остварува право на надомест и награда во случаите и на начинот што се предвидени со овој закон и со самоуправните општи акти.

Работник кој со пронајдок или со друг вид творештво во работата со општествените средства придонесува за зголемување на доходот на основната организација на здружен труд има, по таа основа, право на учество во доходот во таа организација во вид на посебен надомест, и тоа за сето време на применувањето на пронајдокот или на другиот вид творештво, но не подолго од законското траење на заштитата.

Член 13

Ништовна е одредбата во самоуправниот општ акт или во договорот, како и изјавата со која работник во здружениот труд однапред се откажува од моралните и материјалните права што, како на творец, му припаѓаат врз основа на овој закон.

Член 14

Организација на здружен труд и друго домашно правно лице и југословенски граѓани не можат да бараат заштита на пронајдоци и знаци за разликување во странство пред да поднесат претходно до сојузната организација надлежна за работите на

патенти и знаци за разликување (во натамошниот текст: Заводот) барање за признавање на соодветното право со кое се штитат пронајдоци и знаци за разликување во Социјалистичка Федеративна Република Југославија.

Домашно правно лице односно југословенски граѓанин не може да побара заштита на пронајдок во странство пред истекот на рокот од три месеци од денот на поднесувањето пријава до Заводот.

Член 15

Странските правни лица и странските државјани, во поглед на заштитата на пронајдоци и знаци за разликување во Социјалистичка Федеративна Република Југославија, ги уживаат истите права како и домашните правни лица односно југословенските граѓани, ако тоа произлегува од меѓународни договори и конвенции или од применувањето на начелото на заемност.

Постојењето на заемност го докажува лицето кое се повикува на заемност.

Член 16

Во постапката пред домашните судови и пред органите на управата, странските правни и физички лица ги остваруваат правата од овој закон преку полномошник кој се занимава со застапувањето во вид на занимање и кој е домашно правно лице или државјанин на Социјалистичка Федеративна Република Југославија.

Член 17

Управните работи што се однесуваат на заштитата на пронајдоци и знаци за разликување ги врши Заводот.

Против решенијата на Заводот, донесени врз основа на овој закон, не е допуштена жалба, но може да се води управен спор.

Член 18

Заводот е должен на организациите на здружен труд и на другите самоуправни организации и заедници, како и на други заинтересирани лица, да им ја стори достапна својата документација и информациите за состојбата на техниката и за правата со кои се штитат пронајдоците и знаците за разликување.

Член 19

Во Заводот се основа Совет на Заводот (во натамошниот текст: Совет) како советодавно тело заради разгледување на начелните прашања што се однесуваат на развојот на пронајдоците, техничките унапредувања и знаците за разликување, на нивната заштита и примена, како и на патентната и лиценцната политика, а особено заради поцелосно спроведување на одредбите на Законот за здружениот труд, на овој закон и на другите сојузни прописи во оваа област.

Советот го сочинуваат по еден член од секоја република и автономна покраина и по еден претставник од Стопанската комора на Југославија од Сојузот на пронајдувачите и авторите на технички унапредувања на Југославија и од сојузните органи на управата и сојузните организации што ќе ги определи Сојузниот извршен совет.

Членовите на Советот ги именува Сојузниот извршен совет, со тоа што членовите од републиките и од автономните покраини ги именува на предлог од извршниот совет на собранието на републиката односно од извршниот совет на собранието на автономната покраина. Членовите на Советот се именуваат на период од четири години и можат повторно да се именуваат уште за еден мандатен период.

Ако директорот на Заводот не го прифати мислењето на Советот по прашањата од став 1 на овој член, должен е да го извести Сојузниот извршен совет којшто донесува одлука.

Советот донесува деловник за својата работа.

Стручните и техничките работи за Советот ги врши Заводот.

II. ВИДОВИ НА ПРАВА СО КОИ СЕ ШТИТАТ ПРОНАЈДОЦИ И ЗНАЦИ ЗА РАЗЛИКУВАЊЕ

1. Патент

Член 20

Со патент се штити пронајдок кој претставува ново решение на дефиниран технички проблем, кој е резултат од творечка работа, кој е индустриски и технички изводлив и кој може да се користи во индустриското производство или во друга стопанска или нестопанска дејност.

Не се сметаат како пронајдоци начелата и правилата, научните откритија и програмите на сметачките машини.

Член 21

Пронајдокот е нов ако пред поднесувањето на барање за признавање на патент (во натамошниот текст: пријава на патент) не бил опфатен со состојбата на техниката.

Се смета дека пронајдокот е опфатен со состојбата на техниката:

1) ако е направен достапен на јавноста со објавување, излагање, прикажување или со употреба на начин кој на стручњациите им овозможува да го применуваат пронајдокот;

2) ако суштествено не се разликува од пронајдоците што порано се пријавени или што пред поднесувањето на пријавата на патентот ѝ биле достапни на јавноста, освен од пронајдоците за кои пријавата е повлечена пред објавувањето на решението со кое се признава патентот.

При оценувањето дали пријавениот пронајдок е нов нема влијание фактот што пронајдокот, во периодот од најмногу шест месеци пред денот на поднесувањето на пријавата на патент, ѝ станал достапен на јавноста без согласност од пронајдувачот.

Член 22

Се смета дека пронајдокот е резултат од творечка работа ако решението на техничкиот проблем за стручњакот очигледно не произлегува од познатата состојба на техниката.

Член 23

Со патент не може да се заштитат:

1) пронајдоци чие објавување или употреба е спротивна на законот или на моралот на социјалистичкото самоуправни општество;

2) хемиски производи, освен хемиските постапки за нивно добивање;

3) легури, освен постапките за нивно добивање;

4) фармацевтски и прехранбени производи за луѓе и животни, вештачки губриња, пестициди, хербициди и фунгициди, освен хемиските постапки за нивно добивање;

5) пронајдоци што се однесуваат на производството и користењето на нуклеарната енергија;

6) уреди и средства за заштита од контаминација и постапките за добивање на тие средства;

7) растителни и животински видови, биолошките постапки за нивно добивање и микроорганизмите, освен постапката за добивање на микроорганизми и постапката за добивање на производи добиени со помош на нив;

8) смеса на две или повеќе материји.

Член 24

Дополнението на пронајдок или усовршувањето на пронајдок може да се заштити со дополнителен патент.

2. Модел и мостра

Член 25

Со модел се штити нова надворешна форма на определен индустриски или занаетчиски производ, односно на негов дел.

Со мостра се штити нова слика или цртеж кој може да се пренесе на определен индустриски или занаетчиски производ, односно на негов дел.

Со модел, односно со мостра не се штитат фотографски и картографски дела, технички планови и скици.

Член 26

Формата на тело, сликата и цртежот се нови, во смисла на овој закон, ако суштествено се разликуваат од оние што порано се пријавени и од оние што пред поднесувањето на пријава се направени достапни на јавноста, освен од оние за кои пријавата е повлечена пред објавувањето на решението со кое се признава моделот односно мострата.

При оценувањето дали пријавената форма на тело, сликата и цртежот се нови не влијае фактот што тие, во периодот од најмногу шест месеци пред денот на поднесувањето на пријавата, ѝ станале достапни на јавноста без согласност од авторот.

Член 27

Со модел односно со мостра не можат да се заштитат форма на тело, слика и цртеж:

1) чие објавување или употреба е спротивна на законот или на моралот на социјалистичкото самоуправни општество;

2) кои содржат државен или друг јавен грб, знаме или амблем, назив или скратеница на називот на некоја земја или меѓународна организација, како и нивна имитација, освен по одобрение од надлежниот орган на односната земја или организација;

3) кои претставуваат лик на некое лице, освен по согласност од тоа лице.

Ликот на умрено лице може да се заштити само со согласност од брачниот другар и од децата на умрениот, а ако се живи родителите на умрениот — потребна е и нивна согласност.

Ликот на историска или друга умрена знаменита личност може да се заштити со дозвола од надлежниот орган.

3. Стоковен и услужен жиг

Член 28

Со стоквен односно услужен жиг (во натамошниот текст: жиг) се штити знак кој во стопанскиот промет е наменет за разликување на стоки односно услуги од ист или сличен вид.

Како жиг, во смисла на овој закон, не се сметаат печат, штембил и пунца (службен знак за обележување на скапоцени метали, мери и сл.)

Член 29

Со жиг може да се заштити само знак кој е подобен за разликување на стоки односно услуги во стопанскиот промет, како што се слика, цртеж, збор, израз, вињета, шифра, комбинација на тие знаци и комбинација на бои.

При оценувањето дали некој знак е подобен за разликување на стоки односно услуги во стопанскиот промет се земаат предвид сите околности, а особено времето и обемот на дотогашната употреба на знакот во прометот на стоки односно услуги во Социјалистичка Федеративна Република Југославија.

Член 30

Не може како жиг да се заштити знак:

1) кој е спротивен на законот или на моралот на социјалистичкото самоуправни општество;

2) кој не е подобен за разликување на стоки односно услуги во стопанскиот промет;

3) кој го означува видот на стоките односно услугите, нивната намена, времето или начинот на производство, квалитетот, цената, количеството, тежината, името на местото односно географското потекло;

4) кој е вообичаен за означување на определен вид стоки односно услуги;

5) кој со својот изглед или содржина може да создаде забуна во стопанскиот промет, а особено да го доведе во заблуда просечниот потрошувач во поглед на потеклото, видот, квалитетот или другите својства на стоките односно услугите;

6) кој содржи официјални знаци или пунци за контрола и гаранција на квалитетот, или ги имитира;

7) кој е идентичен со порано заштитен знак на друго лице за ист или сличен вид стоки односно услуги;

8) кој е сличен со порано заштитен знак на друго лице за ист или сличен вид стоки, односно услуги, ако таа сличност може да го доведе во заблуда просечниот потрошувач;

9) кој содржи државен или друг јавен грб, знаме или амблем, назив или скратеница на назив на некоја земја или на меѓународна организација, како и нивна имитација, освен по одобрение од надлежниот орган на односната земја или организација.

Ликот или името на некое лице може да се заштити само по согласност од тоа лице.

Ликот или името на умрено лице може да се заштити само по согласност од брачниот другар и децата на умрениот, а ако се живи и родителите на умрениот, потребна е и нивна согласност.

Ликот или името на историска или друга знаменита личност може да се заштити со дозвола од надлежниот орган.

Член 31

Ако жигот се состои од зборови или букви, или од комбинација на зборови и букви, заштитата ги опфаќа тие зборови, букви и комбинации, нивните транскрипции или транслитерации, напишани со кој и да било тип букви, во која и да било боја или изразени на кој и да било друг начин.

Член 32

Жигот кој содржи натписи, зборови или комбинации на букви не го исклучува правото на друго лице под истиот натпис, зборови или комбинации на букви да пушта во промет свои стоки односно услуги, ако тие натписи, зборови или комбинации на букви го претставуваат неговото име, фирма или назив, кои не се стекнати на несовесен начин.

Лицето кое во време на поднесувањето на пријава за признавање на жиг имало име, фирма односно назив идентичен со жигот на друго лице може да го оспорува тој жиг, за истиот или сличен вид стоки односно услуги, освен ако носителот на жигот во моментот на пријавата имал исто име, фирма односно назив.

Член 33

Знакот заштитен со жиг не го исклучува правото на друго лице во стопанскиот промет да употребува ист или сличен знак за обележување на стоки односно услуги од друг вид.

Едно лице може да бара заштита на ист знак за повеќе видови стоки или услуги, како и заштита на повеќе различни знаци за ист вид стоки односно услуги.

Член 34

Организација на здружен труд, деловна заедница, општо здружение на организации на здружен труд или друга самоуправни организација односно заедница може да заштити определен знак како колективен жиг заради обезбедување на правото на употреба на таков жиг за стоки или услуги на други организации на здружен труд или на други лица.

Определен знак како колективен жиг може, под условите од овој закон, да заштити и странско правно лице.

Член 35

Подносителот на пријавата за признавање на колективен жиг е должен кон пријавата да поднесе самоуправни општ акт односно општ акт за колективниот жиг.

Општиот акт од став 1 на овој член мора да содржи: фирма односно назив на подносителот на пријавата и назив на органот односно лицето овластено да го претставува подносителот, одредби за тоа кој има право на употреба на колективниот жиг и под кои услови, одредби за правата и обврските на корисниците на колективниот жиг во случај на повреда на жигот, како и одредби за мерките и последиците во случај на непридржување кон одредбите од општиот акт.

Член 36

Одредбите на овој закон се применуваат и на жиговите што во своето работење ги употребуваат работните луѓе кои самостојно вршат дејност со личен труд со средства на трудот во сопственост на граѓани.

4. Ознака на потеклото на производот

Член 37

Со ознака на потеклото на производот се штити географскиот назив на производот чии посебни својства претежно се обусловени со местото односно со подрачјето на кое е произведен, ако тие својства настанале по природен пат, под влијание на поднебјето или почвата или на вообичаениот начин и постапка за производство односно обработка.

Со ознака на потеклото на производот може да се заштити и називот на производот кој со долга употреба во стопанскиот промет станал општопознат како ознака дека производот потекнува од определено место или подрачје.

Член 38

Со ознака на потеклото на производот не може да се заштити географски назив на производ кој со долга употреба во стопанскиот промет станал општопознат за обележување на определен вид производи.

Член 39

Ознака на потеклото на производот може да се употреби за обележување на природни производи, земјоделски производи, индустриски производи, занаетчиски производи и производи од домашна ракотворба.

Географските називи на потеклото на производот заштитени со ознака на потеклото не можат да се претворат во генерички и општопознати имиња.

Член 40

По прибавено мислење од надлежната стопанска комора на републиката односно на автономната покраина, Стопанската комора на Југославија ги определува: географските називи што се штитат со ознака на потеклото на производот; производите што можат да се пуштаат во промет со определена ознака на потеклото на производот; местото односно подрачјето од кое потекнува производот што се пушта во промет со ознака на потеклото на производот; производствените својства што производот треба да ги исполнува за да може да биде пуштен во промет со ознака на потеклото на производот; начинот на обележување на производот и поблиските услови за признавање правото на користење на определени ознаки на потеклото на производот.

Член 41

Ознаката на потеклото на производот се установува со запишување на географскиот назив на производот и на видот на производот на кој се однесува тој назив во регистарот на заштитените ознаки на потеклото на производот.

Уписот во регистарот од став 1 на овој член го врши Заводот, по службена должност, на предлог од Стопанската комора на Југославија.

Член 42

Ознака на потеклото на производот можат да користат само лица кои произведуваат или пуштаат во промет производ за кој е установена ознака на потеклото на производот и кои, како овластени корисници на таа ознака, се запишани во регистарот на корисниците на заштитени ознаки на потеклото на производот.

Уписот во регистарот од став 1 на овој член го врши Заводот, по службена должност, на предлог од надлежната стопанска комора во републиката односно во автономната покраина.

Член 43

Неовластено лице не може да употребува ознака на потеклото на производот ни ако на таа ознака ѝ ги додаде зборовите: „тип“, „начин“, „по постапка“ и сл.

III. СОДРЖИНА НА ПРАВТА НА КОИ СЕ ШТИТАТ ПРОНАЈДОЦИ И ЗНАЦИ ЗА РАЗЛИКУВАЊЕ

Член 44

Носителот на патент, модел или мостра има:

- 1) право да го користи во производството и да не им дозволи на други лица користење на заштитениот пронајдок, форма на тело, слика или цртеж;
- 2) право да пушти во промет предмети изработени според заштитениот пронајдок, форма на тело, слика или цртеж;
- 3) право да располага со патентот односно моделот или мострата;
- 4) право на надомест кога друго лице во производството го користи неговиот заштитен пронајдок, форма на тело, слика или цртеж, односно право на учество во доходот и други права утврдени со самоуправниот општ акт.

Член 45

Ако пронајдок заштитен со патент се применува во производството во Социјалистичка Федеративна Република Југославија, само носителот на патентот, неговиот правен следбеник и лицето кое овластено го применува тој пронајдок во производството стекнуваат право да ги пуштат во промет производите изработени според заштитениот пронајдок.

Член 46

Одредбата од член 45 на овој закон согласно се применува и на пуштањето во промет на производ изработен според заштитена форма на тело, слика или цртеж.

Член 47

Во смисла на одредбите од чл. 45 и 46 на овој закон, под применување на пронајдок во производството во Социјалистичка Федеративна Република Југославија се подразбира применување во производството такво техничко решение содржано во заштитениот пронајдок односно во заштитената форма на тело, слика или цртеж кое во поголем дел ги задоволува потребите на југословенскиот пазар.

Член 48

Носителот на жиг има исклучително право да го користи жигот во стопанскиот промет за означување на своите производи односно услуги, а корисникот на колективен жиг — право на употреба на тој жиг во согласност со самоуправната спогодба односно со општиот акт за тој жиг.

Правото од став 1 на овој член ја опфаќа и употребата на жигот на средствата за пакување, на каталозите, проспектите, упатствата, огласите, фактурите и кореспонденцијата.

Член 49

Овластениот корисник на заштитена ознака на потеклото на производот има право да ја користи таа ознака во стопанскиот промет за означување на производите на кои се однесува таа ознака.

Правото од став 1 на овој член ја опфаќа и употребата на заштитената ознака на потеклото на производот на средствата за пакување и во деловните исправи, како и на рекламните средства.

Член 50

Правата од чл. 44 и 48 на овој закон се стекнуваат со признавање на патент, модел или мостра односно жиг и со упис на призназното право во соодветен регистар, а важат од денот на поднесувањето уредна пријава за признавање на тоа право.

Лицето што ќе биде запишано во регистарот на корисниците на заштитени ознаки на потеклото на производот, со денот на запишувањето, станува овластен корисник и со тоа стекнува право заштитената ознака на потеклото на производот да ја користи пет години од денот на уписот.

Правото од став 2 на овој член може со решение на Заводот, по барање од овластениот корисник, да се продолжува неограничен број пати, со тоа што секое продолжување да важи за следните пет години. Продолжување на важењето ќе се одобри ако се исполнети условите за стекнување право да се користи заштитената ознака на потеклото на производот.

Член 51

Патентот трае седум години, сметајќи од денот на објавувањето на пријавата на патентот.

Моделот и мострата траат пет години, сметајќи од денот на поднесувањето на пријавата.

Ако за време на траењето на патентот, односно моделот или мострата, заштитениот пронајдок, односно форма на тело, слика или цртеж сериозно и навистина се применат во производството во Социјалистичка Федеративна Република Југославија, така што тоа производство во поголем дел ги задоволува потребите на југословенскиот пазар, на барање од подносителот траењето на патентот се продолжува уште за седум години, а траењето на моделот и мострата уште за пет години.

Ако дополнителниот патент станал основен, не може да трае подолго отколку што би траел првиот основен патент на кој се однесува дополнителниот патент. Со престанувањето на важењето на основниот патент престанува да важи и дополнителниот патент.

Решение за продолжувањето на важењето на патент односно модел или мостра донесува Заводот на барање од носителот, по прибавено мислење од Стопанската комора на Југославија.

Член 52

Обврската за сериозно и вистинско применување во производството во Социјалистичка Федеративна Република Југославија на заштитен пронајдок, форма на тело, слика или цртеж постои за сето време на продолженото траење на патентот односно на моделот или мострата.

Член 53

Траењето на жигот и на заштитената ознака на потеклото на производот не е ограничено.

Носителот на жигот е должен да го користи жигот

Обврската за користење на колективен жиг и на заштитна ознака на потеклото на производот се уредува со актите со кои се установени тие.

Член 54

За стекнување и одржување во важност на правата од овој закон се плаќаат такси според Законот за тарифата на сојузните административни такси, како и посебни трошоци на постапката, според прописот што, согласно со Законот за општата управна постапка, го донесува Сојузниот извршен совет.

Неплаќањето такса и трошоци во постапката за признавање на правото се смета како повлекување на пријавата, а неплаќањето такса и трошоци за одржување во важност на признаено право има за последица губење на тоа право.

Член 55

Признаеното право од чл. 51 и 53 на овој закон престанува и пред истекот на роковите предвидени во одредбите од тие членови, и тоа:

1) ако носителот се откаже од правото — наредниот ден од денот на предавањето на поднесокот за откажување до Заводот;

2) ако не се платат пропишаните такси и трошоци — наредниот ден од денот на истекот на рокот за нивно плаќање;

3) врз основа на судско решение односно решение на Заводот, во случаите предвидени со овој закон — со денот определен во тоа решение;

4) ако престанало правното лице кое е носител на правото, односно ако умрело физичкото лице кое е носител на правото — со денот на престанувањето односно смртта, освен ако тоа право поминало врз правните следбеници на правното лице, односно врз наследниците на физичкото лице.

Член 56

Ако во регистарот на признаените права е запишано определено право во корист на трето лице (лиценца, залог или др.), носителот на патент, мо-

дел или мостра односно на жиг не може да се откаже од своите права без писмена согласност од лицето на чие име е запишана лиценцата, залогот или друго право.

Ако носителот на патент, модел или мостра, односно на жиг во определен рок не ја плати пропишаната такса, а во регистарот е запишана лиценца, залог или некое друго право во корист на трето лице, Заводот ќе го извести тоа лице дека не е платена таксата и дека може да ја плати таксата во рок од шест месеци од денот на известувањето и со тоа запишаното право да го одржи во важност.

Во случај на спор за обезбедување на запишаните права на трето лице, судот може, ако е тоа неопходно за обезбедувањето на тие права, да реши патентот, моделот или мострата односно жигот да се пренесат врз лицето на чие име е запишана лиценцата, залогот или другото право.

Член 57

Ако жигот престане да важи врз основа на одредбата од член 55 точка 2 на овој закон, носителот на жигот има исклучително право да бара, во рок од една година од денот на престанокот на важењето на жигот, жигот повторно да се регистрира на негово име за истиот вид стоки или услуги.

Член 58

Поднесувањето пријава на патент, односно пријава на модел или мостра, како и донесувањето решение за признавање на правото на патент, модел односно мостра нема влијание врз правото на друго лице да го користи, без какви и да било обврски, истиот пронајдок, форма на тело, слика или цртеж, ако пред поднесувањето на таа пријава, совесно и нејавно го користел во Социјалистичка Федеративна Република Југославија тој пронајдок, форма на тело, слика или цртеж или подготвил се што е потребно за нивно користење.

IV. САМОУПРАВНО УРЕДУВАЊЕ НА ПРАВОТО НА КОРИСТЕЊЕ НА ПРОНАЈДОЦИ СОЗДАНИ ВО ЗДРУЖЕНИОТ ТРУД

Член 59

Основната организација на здружен труд може да го користи секој пронајдок што е заштитен со патент на име на друга основна организација на здружен труд која е во составот на истата работна организација, односно здружена во истата сложена организација на здружен труд под условите и на начинот што се уредени со самоуправната спогодба за здружување во работна организација, односно во сложена организација на здружен труд.

Член 60

Со самоуправната спогодба за здружување на трудот на работниците во основна организација на здружен труд, со самоуправната спогодба за здружување во работна организација, односно со самоуправната спогодба за здружување во сложена организација на здружен труд или со друг самоуправен општ акт се уредуваат меѓусебните односи во врска со поттикнувањето, организирањето и финансирањето на истражувачката работа врз создавање на пронајдоци, како и во врска со заштитата и користењето на пронајдоците што ќе произлезат од таа работа.

Член 61

Со самоуправната спогодба за здружување на организацији на здружен труд во деловна заедница односно во самоуправна интересна заедница на материјалното производство, ако со таа самоуправна спогодба се уредува поттикнувањето, организирањето или финансирањето на заедничка истражува-

чка работа врз создавање на пронајдоци, се уредуваат и односите во врска со заштитата и користењето на пронајдоците што ќе произлезат од таа работа.

Со самоуправната спогодба од став 1 на овој член или со посебен самоуправен општ акт се уредуваат меѓусебните односи на здружените организации на здружен труд во врска со користењето на заштитениот пронајдок со кој располагаат, врз која и да било основа, сложените организации на здружен труд, односно деловната заедница или самоуправната интересна заедница на материјалното производство.

Член 62

Ако странките не се здружени во организација не здружен труд или во деловна односно во самоуправна интересна заедница, со самоуправна спогодба за здружување на трудот и средствата, односно со договор заради финансирање на истражувачката работа за создавање на пронајдоци, склучен помеѓу организацијата на здружен труд што се обврзува дека ќе ја изврши пронајдувачката работа и организацијата што ја финансира таа работа, се уредуваат меѓусебните односи во врска со создадениот пронајдок.

Ако со самоуправната спогодба односно со договорот од став 1 на овој член не е определено поинаку, пронајдокот ѝ припаѓа на организацијата на здружен труд во која е создаден.

Член 63

Секоја организација на здружен труд има право во своето производство да користи пронајдок заштитен со патент на име на друга организација на здружен труд или на друго општествено-правно лице, ако со носителот на патентот склучи самоуправна спогодба за здружување на трудот и средствата во која ќе се предвидат условите за користење на пронајдокот заштитен со патент и учеството во заедничкиот доход што ќе се оствари со користењето на пронајдокот.

Учеството на носителот на патентот во заедничкиот доход што се остварува со примена на пронајдокот заштитен со патент го опфаќа повратот на вредноста на делот од вкупните средства вложени во создавањето на пронајдокот и надоместот за стопанисувањето со тој пронајдок, сразмерно со остварените резултати на стопанисувањето.

Вкупните средства од став 2 на овој член ги опфаќаат и вкупните средства вложени во истражувачката работа што посредно или непосредно го овозможила создавањето на пронајдокот.

Во самоуправната спогодба што се склучува по повод користењето на пронајдок заштитен со патент на име на организација на здружен труд или на друго општествено правно лице, учесниците во склучувањето на самоуправната спогодба можат да предвидат посебна постапка за решавање на споровите, вклучувајќи ја и арбитражата, што ќе се користи пред изнесувањето на спорот пред судот на здружениот труд.

Член 64

Организацијата на здружен труд што сака да го користи пронајдокот заштитен на име на друга организација на здружен труд е должна да поведе постапка за склучување на самоуправна спогодба за користењето на тој пронајдок.

Организацијата на здружен труд на чие име е заштитен пронајдокот е должна, во рок од 60 дена на поведувањето на постапката за склучување на самоуправната спогодба од став 1 на овој член, да одговори на иницијативата за поведување на таа постапка.

Ако организацијата на здружен труд на чие име е заштитен пронајдокот не одговори во пропишаниот рок на иницијативата за склучување на самоуправна спогодба за користење на заштитениот пронајдок, односно ако одговори дека не ја прифаќа иницијативата, организацијата на здружен труд која сака да го користи пронајдокот заштитен со патент за тоа ќе ги извести општествениот правобранител на самоуправувањето, регионалната стопанска комора и општинската синдикална организација на чие подрачје е седиштето на организацијата на здружен труд на чие име е заштитен пронајдокот, во рок од осум дена од истекот на рокот пропишан за одговор, односно од денот на приемот на одговорот со кој не се прифаќа иницијативата за склучување на самоуправна спогодба за користење на пронајдокот.

Ако самоуправната спогодба од став 1 на овој член не се склучи во рок од 60 дена од денот на приемот на одговорот за прифаќање на иницијативата за нејзино склучување, организацијата на здружен труд која дала иницијатива може за тоа да ги извести општествениот правобранител на самоуправувањето, регионалната стопанска комора и општинската синдикална организација на чие подрачје е седиштето на организацијата на здружен труд на чие име е заштитен пронајдокот.

Член 65

Ако учесниците во постапката на склучувањето на самоуправната спогодба за користењето на заштитениот пронајдок или општествениот правобранител на самоуправувањето, регионалната стопанска комора или општинската синдикална организација на чие подрачје е седиштето на организацијата на здружен труд на чие име е заштитен пронајдокот оценат дека определени спорни прашања, заради склучување на таа самоуправна спогодба, би требало посебно да се разгледаат, можат да предложат формирање на арбитража заради заземање ставови за спорните прашања.

Ако учесниците во постапката за склучување на самоуправната спогодба од став 1 на овој член се согласат со предлогот за формирање на арбитража, ќе именуваат еднаков број свои арбитраи во рок од десет дена од денот на приемот на предлогот. Именуваните арбитраи спогодбено избираат претседател на арбитражата.

Арбитражата е должна во рок од 30 дена од денот на формирањето да ги разгледа спорните прашања, за нив да заземе став и за тоа да ги извести учесниците во постапката за склучување на самоуправната спогодба од став 1 на овој член.

Учесниците во постапката за склучување на самоуправната спогодба од став 1 на овој член се должни, во рок од 30 дена од денот на приемот на известувањето за ставовите на арбитражата, да ја продолжат таа постапка, имајќи ги предвид ставовите на арбитражата.

Член 66

Организацијата на здружен труд која дала иницијатива за склучување на самоуправна спогодба за користење на заштитениот пронајдок може да поднесе предлог до судот на здружениот труд да одлучи за правото на користење на тој пронајдок, по истекот на рокот од шест месеци од денот на поднесувањето на предлогот за склучување на самоуправна спогодба.

Судот на здружениот труд ќе го отфрли предлогот за одлучување на правото на користење на заштитениот пронајдок ако претходно не е спроведена постапка за склучување на самоуправна спогодба за користењето на пронајдокот во смисла на член 64 од овој закон.

Судот на здружениот труд ќе го утврди правото на користење на пронајдокот заштитен на име на друга организација на здружен труд ако утврди дека користењето на пронајдокот од страна на организацијата на здружен труд што сака да го користи пронајдокот заштитен на име на друга организација на здружен труд:

1) не ги нарушува општествено-економските интереси на организацијата на здружен труд на чие име е заштитен пронајдокот;

2) може да придонесе за зголемување на доходот на организацијата на здружен труд на чие име е заштитен пронајдокот, врз основа на нејзиното учество во заедничкиот доход што би се остварило со користењето на пронајдокот од страна на организацијата на здружен труд која сака да го користи пронајдокот;

3) не е спротивно на обврските од полноважните самоуправни спогодби, односно договори што порано ги склучила организацијата на здружен труд на чие име е заштитен пронајдокот;

4) не е спротивно на добрите деловни обичаи.

При утврдувањето на условите според одредбите на овој член, судот на здружениот труд ќе прибави мислење од стопанската комора во републиката, односно во автономната покраина во која е здружена организацијата на здружен труд на чие име е заштитен пронајдокот.

Истовремено со утврдувањето на правото на користење на пронајдокот судот на здружениот труд го утврдува и износот на надоместот за користењето на пронајдокот, односно правото на учеството на носителот на патентот во заедничкиот доход остварен во смисла на член 63 став 2 од овој закон.

Член 67

Користењето на пронајдокот заштитен со патент не може да започне пред склучувањето на самоуправни спогодба за користење на пронајдокот односно пред правносилноста на одлуката на судот на здружениот труд.

Член 68

Во случајот од член 63 на овој закон, организацијата на здружен труд која е со намера да го користи пронајдокот заштитен со патент на друга организација на здружен труд или на друго општествено правно лице е должна за почетокот на користењето на пронајдокот да го извести Заводот кој, во соодветен регистар, ќе го евидентира тоа известување.

По престанокот на користењето на пронајдокот заштитен со патент, организацијата на здружен труд што го користела е должна за престанокот на користењето да го извести Заводот, заради евидентирање на овој факт во соодветниот регистар.

Член 69

На основната задружна организација, основната организација на кооперанти, земјоделската задруга, занаетчиската и друга неземјоделска задруга и на договорната организација на здружен труд, како и на работниците односно на другите работни луѓе во тие организации или задруги се применуваат одредбите на чл. 59. до 68 од овој закон, во согласност со нивната положба и права, обврски и одговорности уредени со самоуправниот спогодба за здружување односно со договорот за основање и законот.

На работните заедници во организациите на здружен труд и на други општествени правни лица, како и на работниците во тие работни заедници, се применуваат одредбите од чл. 59 до 68 на овој закон, во согласност со нивната положба и правата,

обврските и одговорностите уредени со самоуправниот спогодба за меѓусебните права, обврски и одговорности на работната заедница, односно со договорот и самоуправниот спогодба за здружување, односно со актот за основање на работната заедница и со законот.

Член 70

Одредбите од чл. 59 до 69 на овој закон сообразно се применуваат и на прибавените права на користење на патент.

V. ПОСТАПКА ЗА ПРИЗНАВАЊЕ НА ПРАВАТА СО КОИ СЕ ШТИТАТ ПРОНАЈДОЦИ И ЗНАЦИ ЗА РАЗЛИКУВАЊЕ

1. Заеднички одредби

Член 71

Постапка за признавање на патент, модел или мостра односно жиг се поведува со писмено барање за признавање на правото (во натамошниот текст: пријава) чија заштита се бара.

Постапка за признавање на правото на користење на заштитена ознака на потеклото на производ се поведува на барање од заинтересираното лице.

За секое право со кое се штитат пронајдоците и знаците за разликување од став 1 на овој член, како и за секој пронајдок, форма на тело, слика или цртеж, односно знак, се поднесува посебна пријава.

На пријавата ќе се забележи денот и часот на нејзиниот прием во Заводот и за тоа на подносителот на пријавата, по негово барање, ќе му се даде потврда.

Член 72

Од денот и часот на приемот во Заводот на уредна пријава на патент, модел, мостра или жиг подносителот на пријавата има право на првенство спрема секое друго лице кое за истиот пронајдок, форма на тело, слика, цртеж или знак подоцна ќе поднесе пријава.

Ако кон пријавата на патент не е поднесен опис на пронајдокот, кон пријавата на модел или мостра — опис и фотографија или нацрт на формата на тело, слика или цртеж, а кон пријавата на жиг-знакот што се сака да се заштити, како и список на производите односно услугите, правото на првенство се смета од денот и часот на приемот во Заводот на прилозите наведени кон пријавата.

Правото на првенство за пријавите што југословенските граѓани, кои привремено престојуваат во странство, ги доставуваат до Заводот преку дипломатските претставништва односно преку конзуларните претставништва на Социјалистичка Федеративна Република Југославија во странство се смета од денот на приемот на пријавата во дипломатското односно конзуларното претставништво.

Член 73

Ако пронајдокот, формата на тело, сликата или цртежот дополнително суштествено се изменат или ако дополнително се измени или дополни видот на стоките или услугите на кои пријавениот знак се однесува, или пријавениот знак дополнително суштествено се измени, правото на првенство од член 72 став 1 на овој закон се смета од денот и часот на приемот во Заводот на описот на суштествените измени на пронајдокот, описот и фотографијата или нацртот на суштествените измени на формата на телото, сликата или цртежот односно од денот и часот на приемот во Заводот на примерок на изменетиот знак или изменетиот и дополнетиот список на стоки или услуги.

Член 74

Лицето кое на официјално призната изложба (саем) од меѓународен карактер во Социјалистичка Федеративна Република Југославија или во некоја земја членка на Меѓународната унија за заштита на индустриската сопственост изложи некој пронајдок, форма на тело, слика или цртеж или употреби определен знак за обележување на стоки или услуги може, во рок од три месеци од денот на отворањето на изложбата (саемот), во пријавата да побара право на првенство од првиот ден на излагањето, односно од денот на употребата.

Кон пријавата од став 1 на овој член мора да се поднесе писмена потврда од надлежниот орган на земјата членка на Меѓународната унија за заштита на индустриската сопственост дека е во прашање официјално признаена изложба (саем) од меѓународен карактер, со назначување на податоците за видот на изложбата (саемот), местото на нејзиното одржување, денот на отворањето и денот на затворањето и за првиот ден на излагањето односно за денот на употребата.

Уверение дека изложбата (саемот) одржана во Социјалистичка Федеративна Република Југославија е официјално признаена изложба (саем) од меѓународен карактер издава Стопанската комора на Југославија.

Член 75

На припадникот на земјата членка на Меѓународната унија за заштита на индустриската сопственост кој во некоја земја членка на таа унија уредно поднел пријава, во Социјалистичка Федеративна Република Југославија ќе му се признае правото на првенство од денот на поднесувањето на пријавата, ако тоа го побара, и тоа за патент во рок од 12 месеци, а за модел, мостра или жиг во рок од шест месеци, сметајќи од денот на поднесувањето на првата пријава.

Тој што е со намера да го користи правото на првенство од став 1 на овој член должен е во пријавата поднесена во Социјалистичка Федеративна Република Југославија, во рокот од тој став, да ги наведе сите податоци за пријавата на која се повикува и, во рок од три месеци од денот на поднесувањето на барањето за признавање на правото на првенство, да приложи препис на пријавата, заверен од надлежниот орган на земјата членка на Меѓународната унија за заштита на индустриската сопственост, во која е поднесена првата пријава.

Член 76

Со признавањето на правото на првенство според член 74 од овој закон не се продолжуваат роковите од член 75 на овој закон.

Член 77

Пријавата мора да содржи податоци за подносителот на пријавата и за правото за кое се бара заштита.

Пријавата на патентот мора да го содржи називот на пронајдокот, како и името на пронајдувачот, ако пријавата не ја поднесува пронајдувачот, односно изјава дека пронајдувачот не сака да биде наведен во пријавата.

Пријавата на жигот мора да го содржи и знакот кој се сака да се заштити, со назначување на бојата, односно комбинацијата на боите, ако се бара заштита за знак во боја, како и список на производите односно услугите означени и распоредени по класи на Меѓународната класификација на производи и услуги установени со Ничанскиот аранжман за Меѓународната класификација на производите и услугите.

Член 78

Кон пријавата на патентот се приложува опис на пронајдокот со назначување што е во пронајдокот ново и што подносителот на пријавата бара да се заштити со патент (во натамошниот текст: патентно барање), како и нацрт на пронајдокот ако е тоа потребно.

Пронајдокот мора да биде опишан јасно и потполно така што просечен стручњак да може според описот да го примени во производството.

Подносителот на пријавата на патент е должен коњ описот на пронајдокот да го наведе и најдобриот начин што нему му е познат за стопанската употреба на пријавениот пронајдок.

Член 79

Кон пријавата на моделот или мострата се приложуваат опис на телото, односно на сликата или на цртежот, како и фотографија или нацрт на формата на телото односно на сликата или цртежот.

Описот на телото, односно на сликата, цртежот, фотографијата или нацртот на формата на телото мораат да бидат такви што да може да се види во што се состои новината за која се бара заштита.

Кон пријавата на жигот се приложуваат клишето и отпечаток на клишето, а кон пријавата на колективниот жиг — и самоуправниот општ акт или општиот акт за колективниот жиг.

Член 80

Пријавата се смета како уредна:

- 1) ако е поднесена посебна пријава во смисла на член 71 став 3 од овој закон;
- 2) ако ги содржи сите податоци и прилози и ако се тие јасни и потполни во смисла на одредбите од чл. 77 до 79 на овој закон.

Член 81

По приемот на пријавата, Заводот испитува дали таа е уредна во смисла на одредбите од овој закон.

Ако утврди дека пријавата не е уредна, Заводот писмено, со наведување на причините, ќе го повика подносителот на пријавата да ги отстрани сите недостатоци, во рок кој не може да биде подолг од три месеци, сметајќи од денот на доставувањето на поканата.

На барање од подносителот на пријавата, рокот од став 2 на овој член Заводот може од оправдани причини да го продолжи најдолго за три месеци.

За сите пријави доведени во уредна состојба во роковите од ст. 2 и 3 на овој член ќе се признае правото на првенство на првата пријава.

Член 82

Ако подносителот на пријавата во определени рок не ги отстрани сите недостатоци што бил должен да ги отстрани според член 81 став 2 на овој закон, па поради тоа не може да се постави по пријавата, пријавата со заклучок ќе се отфрли.

Член 83

Ако пријавата е уредна во смисла на член 80 од овој закон, се испитува дали се исполнети условите за признавање на правото за кое е побарана заштита.

Член 84

Испитување дали пријавениот пронајдок е нов се врши само ако е поведена постапка за потполно испитување на условите за признавање на патент во смисла на член 95 од овој закон.

Новината на пријавена форма на тело, слика или цртеж задолжително се испитува во однос на

порано заштитениот модел односно мостра во Социјалистичка Федеративна Република Југославија.

Новината на пријавениот знак се испитува само во однос на порано заштитениот жиг во Социјалистичка Федеративна Република Југославија.

Член 85

Со решението ќе му се признае патентот, моделот или мострата односно жигот на подносителот кој прв поднел соодветна пријава.

Во постапката за признавање на право, подносителот кој прв поднел пријава што ги исполнува условите за признавање на патентот се смета како пронајдувач, односно како негов правен следбеник, а подносителот кој прв поднел пријава што ги исполнува условите за признавање на модел или мостра — како автор на формата на телото, цртежот или сликата, односно како негов правен следбеник, освен ако во пријавата не е наведено поинаку, односно ако со одлука на надлежниот суд не е утврдено поинаку.

Член 86

Ако повеќе лица заеднички поднесат пријава на патент, модел или мостра, со решение ќе му се признае својството носител на патент, односно својството носител на модел или мостра на секој подносител на пријава.

Со решението од став 1 на овој член не можат да се утврдат меѓусебните права на подносителите на пријавата на патент, односно модел или мостра.

Член 87

Решение за одбивање, односно решение за делумно усвојување на барањето за признавање на право Заводот не може да донесе ако претходно, по писмен пат, не го запознал подносителот на пријавата со причините поради кои не може да се признае во бараниот обем и ако не го повикал подносителот на пријавата во примерен рок да се изјасни за тие причини, односно поднесеното барање да го измени или дополни.

Рокот од став 1 на овој член може, на образложено барање од подносителот на пријавата, да се продолжи до шест месеци.

Член 88

Решение за признавање на право се донесува:

- 1) за патент — во границите на поставените патентни барања;
- 2) за модел или мостра — во границите на истакнатата новина во приложениот опис на фотографијата или нацртот;
- 3) за жиг — во границите на предложениот знак и приложениот список на стоки односно услуги.

Член 89

Со решението од член 88 на свој закон се определува обемот на признатата заштита, и тоа:

- 1) за патенти — според усвоените патентни барања, а по извршената постапка за потполно испитување;
- 2) за модели или моистри — според усвоената форма на телото, односно според усвоената слика или цртеж, прикажан на усвоениот опис и фотографија или на нацрт;
- 3) за жигови — според усвоениот знак и списокот на стоките односно услугите.

Член 90

Признаеното право со кое се штитат пронајдоците и знаците за разликување, поднесените пријави на патент, модел, мостра и жиг, како и право-

то на користење на заштитена ознака на потеклото на производ, Заводот го запишува во соодветниот регистар.

Во регистарот од став 1 на овој член се запишуваат податоци за носителот на правото, подносителот на пријавата, а особено: презиме и име, односно фирма или назив; занимање, односно предмет на работењето; адреса, односно седиште; име на пронајдувачот односно на авторот; датум на поднесувањето на пријавата; правото на првенство; датум на објавувањето на пријавата, односно на решението за признавање на правото и датумот на регистрирањето.

Во регистарот се запишуваат сите подоцнежни промени што се однесуваат на носителот на правото и на самото право (пренесување на правото, договорна лиценца, задолжителна лиценца, залог, огласување на решението како ништовно, престанок на правото и др.).

Член 91

Заводот води регистар на патентите, регистар на моделите и мострите, регистар на жиговите и регистар на заштитените ознаки на потеклото на производите.

Регистрите од став 1 на овој член се јавни.

Член 92

По извршениот упис на правото во соодветниот регистар, на носителот на правото му се издава исправа која содржи податоци за признатото право, за носителот на правото, за правото на првенство, за уписот во регистарот, за објавувањето на решението за признавање на правото и издавање на исправата, како и другите пропишани податоци.

Податоците за правото со кое се штитат пронајдоците и знаците за разликување, што е запишано во регистарот, се објавуваат во службеното гласило на Заводот.

2. Посебни одредби за постапката за признавање на патент

Патент

Член 93

Пријавата на патент која ги исполнува условите од член 77 и член 78 ст. 1 и 2 на овој закон и која очевидно не е спротивна на одредбите од чл. 20 и 23 на овој закон се објавува по истекот на 18 месеци од денот на поднесувањето на пријавата, односно од денот на побараното право на првенство.

Подносителот на пријавата на патент може да поднесе барање пријавата да се објави и пред истекот на рокот од став 1 на овој член, но пријавата не може да се објави пред истекот на рокот од три месеци од денот на нејзиното поднесување до Заводот.

По истекот на рокот од став 1 на овој член, секое лице има право да ја разгледа пријавата.

Член 94

Уредната пријава на патент која очевидно е спротивна на одредбите од чл. 20 и 23 на овој закон нема да се објави во службеното гласило на Заводот.

Со пријавата од став 1 на овој член Заводот ќе постапи во смисла на член 87 од овој закон.

Ако во постапката од член 84 на овој закон се утврди дека пријавата на патентот не е спротивна на одредбите од чл. 20 и 23 на овој закон, Заводот дополнително ќе ја објави.

Ако утврди дека пријавата на патентот не може да се објави, Заводот ќе донесе решение за одбивање на барањето за признавање на патент.

Член 95

Подносителот на пријавата на патент може од денот на поднесувањето на пријавата, а секое друго лице од денот на нејзиното објавување, да поднесе барање да се изврши потполно испитување на условите за признавање на патентот.

Таксите и трошоците за постапката за потполно испитување на условите за признавање на патентот ги поднесува лицето кое го поднело барањето да се изврши тоа испитување.

Член 96

Со потполно испитување на условите за признавање на патентот се утврдува дали пронајдокот во моментот на признатото право на првенство ги исполнувал условите за заштита во смисла на чл. 20 и 23 од овој закон.

Со потполно испитување на условите за признавање на патент се утврдува и дали описот е составен согласно со член 78 ст. 2 и 3 од овој закон.

Ако пријава на патент за ист или сличен пронајдок поднел во уште некоја земја, подносителот на пријавата е должен, на барање од Заводот, во постапката за потполно испитување на условите за признавање на патентот да достави заверени преводи на резултатите од испитувањето добиени во друга земја.

Во постапката за потполно испитување на условите за признавање на патентот не се испитуваат корисноста на пронајдокот.

Член 97

Ако во рок од четири години од денот на објавувањето на пријавата на патент не биде поднесено барање за потполно испитување на условите за признавање на патентот, правата што на подносителот на пријавата му се признаваат според овој закон престануваат со истекот на тој рок.

Член 98

Ако во постапката за потполно испитување на условите за признавање на патентот се утврди дека се исполнети условите за признавање на патентот во смисла на чл. 20 и 23 од овој закон, Заводот ќе донесе решение за признавање на патентот со кое барањето за признавање на патентот се усвојува во целост или делумно, во зависност од резултатите на тоа испитување.

Член 99

Функционерот кој раководи со Заводот, по прибавено мислење од Советот, донесува прописи со кои поблиску се уредува кои податоци се внесуваат во регистарот, кои податоци ги содржи исправата од член 92 став 1 на овој закон, кои податоци се објавуваат според одредбата на член 94 став 3 од овој закон, како и прописи со кои поблиску се уредуваат прашањата во врска со постапката за признавање на правото.

Член 100

Одредбите на чл. 71 до 99 од овој закон се применуваат и во постапката за признавање на дополнителен патент, односно на патент за доверливи пронајдоци, ако со одредбите на овој закон што се однесуваат на признавањето на тие патенти не е определено поинаку.

Дополнителен патент

Член 101

Ако подносителот на пријавата на патент, односно носителот на патент, го дополни и усвојува пронајдокот за кој поднел пријава на патент или му е признат патент (во натамошниот текст: основ-

на пријава на патент, односно основен патент), за извршеното дополние односно усвојување може да бара дополнителен патент.

Ако со овој закон не е определено поинаку, со откажување од основната пријава на патент се запира постапката по дополнителната пријава на патент.

Член 102

На барање од носителот на патентот, Заводот со решение ќе утврди дека дополнителниот патент станал основен, ако решението за признавање на основен патент е огласено за ништовно или ако патентот престанал да важи.

Предлогот за утврдување дека дополнителниот патент станал основен се поднесува во рок од три месеци од денот на правносилноста на решението за огласување на основниот патент како ништовен односно од денот на престанувањето на неговото важење

Член 103

Ако еден или повеќе дополнителни патенти станат основни, другите дополнителни патенти можат, по барање од носителот на патентот, да се вратат за тој нов како дополнителни.

Патент за доверлив пронајдок

Член 104

Пријавите за признавање на пронајдоци на домашни правни и физички лица што се однесуваат на народната одбрана се сметаат доверливи и се поднесуваат до сојузниот орган на управата надлежен за работите на народната одбрана.

Против решението на сојузниот орган на управата надлежен за работите на народната одбрана донесено во управна работа која се однесува на доверлив пронајдок не е допуштена жалба.

Член 105

Ако сојузниот орган на управата надлежен за работите на народната одбрана во постапката за испитување на поднесената пријава утврди дека пронајдокот не е доверлив, пријавата ќе ја достави до Заводот.

Ако Заводот во постапката за испитување на пријавата на патент утврди дека е во прашање доверлив пронајдок, пријавата ќе му ја отстапи на сојузниот орган на управата надлежен за работење на народната одбрана.

Член 106

Ако сојузниот орган на управата надлежен за работите на народната одбрана, по издавањето на патентот за доверлив пронајдок, утврди дека пронајдокот престанал да биде доверлив, целиот предмет кој се однесува на тој патент ќе го достави до Заводот. По приемот на предметот, Заводот го запишува патент во регистарот на патенти и на носителот на патентот му издава патентна исправа и ги објавува податоците за патентот, во смисла на член 92 став 2 од овој закон.

Член 107

Сојузниот орган на управата надлежен за работите на народната одбрана има исклучително право да го користи доверливиот пронајдок и да располага со тој пронајдок.

За доверливите пронајдоци заштитени со патент на пронајдувачот му припаѓа еднократен надомест, без оглед на тоа дали пронајдокот се искористува за потребите на народната одбрана и во кој обем.

Височината на надоместот од став 2 на овој член спогодбено ја утврдуваат подносителот на пријавата и сојузниот орган на управата надлежен за работите на народната одбрана. Ако спогодба не постигне, подносителот на пријавата на патентот во вонпроцесна постапка може од надлежниот суд да бара ја утврди височината на надоместот.

Член 108

Доверливиот пронајдок не се објавува.

Заштита на доверливиот пронајдок во странство домашните правни и физички лица можат да бараат само по одобрение од сојузниот орган на управата надлежен за работите на народната одбрана.

Член 109

Одредбите на чл. 104 до 108 од овој закон сообразно се применуваат на пријавата на патент за признавање на пронајдоци на домашни правни и физички лица, кои од интерес за безбедноста на земјата.

За решавање по пријавата од став 1 на овој член е надлежен сојузниот орган на управата надлежен за внатрешни работи.

Член 110

Сојузниот извршен совет пропишува кои пронајдоци се сметаат доверливи во смисла на член 104 став 1 од овој закон, како и начинот за признавање на патентот за таквите пронајдоци.

VI. ПОНИШТУВАЊЕ НА ПАТЕНТ И НА ЖИГ

Член 111

Ако со задолжителна лиценца не можела да се постигне целта поради која е дадена лиценцата, на барање од заинтересираната организација на здружен труд или од друго лице, а по претходно прибавено мислење од сојузниот орган на управата односно од сојузната организација надлежна за областа во која пронајдокот треба да се примени, патентот може да се поништи.

Барање за поништување на патентот не може да се поднесе пред истекот на две години од денот на давањето на првата задолжителна лиценца.

Член 112

Ако носителот на жигот без оправдана причина не го користи жигот за означување на своите производи односно услуги подолго од три години од денот на запишувањето на жигот во регистарот, односно од денот кога жигот е користен последен пат, жигот може да се поништи на барање од заинтересираното лице.

Колективниот жиг може да се поништи на барање од заинтересираното лице и ако се употребува спротивно на самоуправниот општ акт или на општиот акт за колективниот жиг. Поништувањето дејствува од моментот на недозволената употреба на колективниот жиг.

Член 113

Патентот, односно жигот престанува да важи со денот на правносилноста на решението за поништување на патентот односно жигот, што го донесува Заводот.

VII. ОГЛАСУВАЊЕ ЗА НИШТОВНИ РЕШЕНИЈА-ТА ЗА ПРИЗНАВАЊЕ НА ПРАВАТА СО КОИ СЕ ШТИТАТ ПРОНАЈДОЦИ И ЗНАЦИ ЗА РАЗЛИКУВАЊЕ

Член 114

Решението за признавање на правата со кои се штитат пронајдок односно знак за разликување ќе

се огласи за ништовно ако се утврди дека не постоеле условите предвидени со овој закон за признавање на тоа право, а особено ако описот на пронајдокот кон пријавата на патентот не е јасен и потполн, така што просечен стручњак не може според описот да го прими во производството.

Член 115

Решението за признавање на правата со кои се штитат пронајдок односно знак за разликување може да се огласи за ништовно за сето време на траење на заштитата, и тоа по службена должност, на предлог од заинтересираното лице или на предлог од јавниот обвинител.

Кон предлогот да се огласи за ништовно решението од став 1 на овој член ќе се поднесат потребните докази.

Член 116

Ако подносителот на предлогот да се огласи за ништовно решението за признавање на правата со кои се штитат пронајдок односно знак за разликување, во текот на постапката се откаже од својот предлог, Заводот може да ја продолжи постапката по службена должност или на барање од носителот на тоа право.

VIII. СУДСКА ЗАШТИТА

1. Заштита на правата со кои се штитат пронајдоците и знаците за разликување

Член 117

Носителот на патент, модел или мостра и жиг, односно овластениот корисник на ознака за потеклото на производ има право со тужба да бара престанок на натамошното вршење на дејствието со кое се прави повреда на неговото право, како и надомест на штетата.

Покрај правото од став 1 на овој член, со тужба може да се бара и право на објавување на пресудата на трошок на тужениот.

За спорот по повод тужбеното барање од ст. 1 и 2 на овој член, решава надлежниот суд.

Член 118

Како повреда на правата со кои се штитат пронајдоци и знаци за разликување се смета секое неовластено користење во производството и во стопанскиот промет на заштитен пронајдок, форма на тело слика или цртеж, односно во стопанскиот промет на заштитен знак или географски назив на производ, или неовластено располагање со патент, модел или мостра, жиг или ознака на потеклото на производ.

Како повреда на модел, мостра, жиг и ознака на потеклото производ се смета и нивното имитирање.

Имитирање во смисла на став 2 од овој член постои ако просечниот купувач на стоки, односно просечниот корисник на услуги, без оглед на видот на стоките односно услугите, може да ја согледа разликата само ако обрне посебно внимание, односно ако жигот или знакот претсавуваат превод или транскрипција на жигот.

Член 119

Тужба против повреда на правата со кои се штитат пронајдок односно знак за разликување може да поднесе носителот на патент, модел или мостра, односно на жиг, овластениот корисник на ознака за потеклото на производ, како и носителот на исклучива лиценца на жиг.

Член 120

Ако колективниот жиг се употреби неовластено, корисникот на колективниот жиг може со тужба

ба кај надлежниот суд да бара забрана на натамошното вршење на дејствието со кое се прави повреда, надомест на сторената штета и јавно објавување на правносилната пресуда на трошок на тужениот.

Ако корисникот на колективниот жиг, во рок од една година од денот на сторената повреда, не поднесе тужба, може да поднесе носителот на колективниот жиг.

Член 121

Тужба против повреда на правата со кои се штитат пронајдоци и знаци за разликување може да се поднесе во рок од три години од денот кога тужителот дознал за повредата и за сторителот.

По истекот на рокот од пет години од денот на сторената повреда не може да се поднесе тужба.

Член 122

Постапката по тужбата поради повреда на правата со кои се штитат пронајдоци и знаци за разликување е итна.

2. Оспорување на правото на патент, модел, мостра и жиг

Член 123

Пронајдувачот, неговиот наследник или друг правен следбеник може со тужба кај надлежниот суд да бара за сето време на траењето на патентот судот да го огласи за носител на патентот, ако патентот е издаден на име на лице кое не е пронајдувач, негов наследник или друг правен следбеник.

Авторот на мостра или модел, неговиот наследник или друг правен следбеник може со тужба кај надлежниот суд да бара да се отповика правото на мостра или модел и судот да го огласи за носител на тоа право, ако тоа му е признато на лице кое не е автор, наследник на авторот или друг негов правен следбеник.

Член 124

Организација на здружен труд, друго правно лице или поединец може со тужба да бара од надлежниот суд да утврди дека знакот што го употребува во стопанскиот промет за обележување на своите стоки односно услуги е идентичен или сличен со жигот што го употребува друго лице за обележување на своите стоки односно услуги од ист или сличен вид и дека тој знак бил општопознат како обележје на стоките односно услугите на организацијата на здружен труд, на друго правно лице или поединец уште пред туженикот да поднесе пријава за жигот како и судот со своја одлука да го огласи тужителот за носител на жигот.

Оспорувањето според одредбата од став 1 на овој член судот нема да го уважи ако тужениот — носителот на жигот докаже дека уште пред поднесувањето на пријавата го употребувал спорниот знак за ист или сличен вид на стоки односно услуги, и тоа исто толку колку и тужителот или подолго отколку тужителот.

Тужбата од став 1 на овој член не може да се поднесе по истекот на пет години од денот на уписот на жигот во регистарот на жигови.

Член 125

Во рокот од три месеци од денот на доставувањето на правносилната судска одлука со која е усвоено тужбеното барање од чл. 123 и 124 на овој закон, тужителот може да бара да се запише во регистарот како носител на патент, модел, мостра односно жиг и за тоа да му се издаде соодветна исправа.

Ако лицето на кое му е усвоено тужбеното барање во рокот од став 1 на овој член не поднесе барање да се запише во регистарот како носител на правото што му е признато, запишаното право ќе се брише од регистарот.

Член 126

Правата што трето лице ги прибавило од поранешниот носител на правата од член 125 на овој закон важат и спрема новиот носител на правата, ако биле запишани во соодветен регистар или уредно пријавени за запишување пред забележбата на спорот.

3. Спор за признавање на авторство

Член 127

Пронајдувачот односно авторот може со тужба кај надлежниот суд да бара да биде наведен во пријавата, објавата или во соодветниот регистар, ако во пријавата на патент е назначено, без согласност од пронајдувачот, дека пронајдувачот не сака да биде наведен во пријавата, или е наведено некое друго лице како пронајдувач, односно ако во пријавата на модел или мостра е назначено, без согласност од авторот, дека авторот не сака да биде наведен во пријавата или е наведено некое друго лице како автор.

Со смртта на пронајдувачот односно на авторот, правото на поднесување тужба преминува врз неговите наследници.

Член 128

Покрај барањето од член 127 на овој закон, тужителот може да истакне барање правносилната пресуда, донесена во спорот за признавање на авторство, јавно да се објави на трошок на тужениот, а пронајдувачот односно авторот — и барање за надомест на моралната штета.

Член 129

Тужбата од чл. 127 и 128 на овој закон може да се поднесе од денот на поднесувањето на пријавата, како и за сето време на траење на патентот односно на моделот или мострата.

IX. ПРЕНЕСУВАЊЕ НА ПРАВО И ОТСТАПУВАЊЕ НА КОРИСТЕЊЕТО НА ПРАВО

1. Пренесување на право

Член 130

Носителот на патент, модел или мостра односно жиг може, под условите предвидени со овој закон и со други прописи, своето право со самоуправна спогодба или со договор да го пренесе врз друг, во целина или делумно.

Одредбата на ст. 1 од овој член се однесува и на подносителот на пријава.

Правото на колективен жиг и правото на користење на заштитена ознака на потеклото на производ не можат да се пренесуваат.

Член 131

Договорот за пренесување на правата од член 130 на овој закон мора да биде составен во писмена форма.

Договорот од став 1 на овој член се запишува во соодветниот регистар, по барање на една од договорните страни.

Договорот кој не е составен во писмена форма и кој не е запишан во соодветниот регистар не произведува правно дејство спрема трети лица.

Одредбите на ст. 2 и 3 од овој член, во поглед на уписот во соодветниот регистар, се применуваат и на самоуправната спогодба од член 130 на овој закон.

2. Договор за лиценца

Член 132

Договорното отстапување на користењето на патент, модел или мостра односно на жиг се врши според одредбите на овој закон и на други прописи.

Одредбата на став 1 од овој член се однесува и на подносителот на пријавата на патент, модел или мостра односно жиг.

Ако пријава за патент, модел или мостра поднесе повеќе лица или ако патентот, моделот или мострата се признати на име на повеќе лица, за давање на договорна лиценца е потребна согласност од сите тие лица.

Колективниот жиг не може да биде предмет на лиценца.

Член 133

Правото да се користи жиг може да се отстапи само ако истовремено се отстапува и технологијата која го обезбедува истиот квалитет на стоките и услугите или ако стекнувачот на лиценцата на жиг веќе располага со таква технологија.

Договорот склучен спротивно на одредбата од став 1 на овој член не произведува правно дејство.

Член 134

Организацијата на здружен труд која, заради означување на свите производи или услуги, прибавила право да користи жиг чијшто носител е друго лице, должна е заедно со тој жиг да го употребува својот жиг регистриран во Социјалистичка Федеративна Република Југославија, и тоа на еднакво виден начин.

Договорот склучен спротивно на одредбата од став 1 на овој член не произведува правно дејство.

Член 135

Договорот за лиценца содржи особено: време на траење на лиценцата, обем на лиценцата, назначување дали лиценцата е исклучителна, како и височина на надоместот за отстапеното користење на правото, ако надоместот е договорен.

Договорот од став 1 на овој член се запишува во соодветниот регистар, по барање на една од договорните страни.

Договорот за лиценца кој не е запишан во регистарот од став 2 на овој член не произведува правно дејство спрема трети лица.

Член 136

Со договорот за лиценца на патент, модел или мостра, склучен со организација на здружен труд или со друго општествено правно лице, не може да се предвиди право на давателот на лиценцата истата лиценца да му ја отстапи и на друго лице на територијата на Социјалистичка Федеративна Република Југославија.

Ако предметот на лиценцата од став 1 на овој член го користи во Социјалистичка Федеративна Република Југославија со здружување на трудот и средствата со стекнувачот на лиценца и лицето кое не склучило договор за лиценца, давателот на лиценцата има право на надомест, во сразмер со зголемениот обем на користењето на заштитениот пронајдок, форма на тело, слика или цртеж.

Член 137

Во договорот за лиценца ништовна е секоја одредба која на корисникот на лиценцата му поставува ограничувања кои не произлегуваат од правото што е предмет на договорот или која е непотребна за зачувувањето на тоа право.

Член 138

Одредбите на чл. 132, 133, 135, 136 и 137 од овој закон се применуваат и на самоуправната спогодба за отстапување на користењето на патент, модел или мостра, односно жиг.

3. Задолжителна лиценца

Член 139

Ако носителот на патент, самиот или преку друг, не го користи или недоволно го користи пронајдокот заштитен со патент во Социјалистичка Федеративна Република Југославија, правото на користење на пронајдокот може да му се даде на друго лице, со обврска за плаќање надомест на носителот на патентот (задолжителна лиценца).

Ке се смета дека пронајдокот не се користи односно дека недоволно се користи во Социјалистичка Федеративна Република Југославија особено:

1) ако носителот на патентот одбива да им го отстапи на други лица правото да го користат заштитениот пронајдок или им поставува неоправдани услови;

2) ако во земјата побарувањето на предмети изработени според заштитениот пронајдок во голема мера се задоволува со увоз или увозот на тие предмети го оневозможува или го пречи нивното индустриско применување во земјата.

Задолжителна лиценца може да ѝ се даде само на организација на здружен труд која ќе докаже дека располага со технолошките можности и со производствените капацитети потребни за користење на пронајдокот заштитен со патент.

Задолжителна лиценца нема да се даде ако носителот на патентот докаже дека постојат законски причини кои го оправдуваат користењето или недоволното користење на пронајдокот заштитен со патент.

Член 140

Задолжителна лиценца може да се даде и ако пронајдокот заштитен со патент не може да се користи, во целина или делумно, без користење на некој пронајдок заштитен со поранешен патент, а подоцнежниот пронајдок, кој претставува позначаен технички напредок, е од особено значење за стопанството или за задоволување на општите општествени потреби.

Ако задолжителна лиценца се дава според одредбата на став 1 од овој член, носителот на поранешниот патент може да бара задолжителна лиценца за користењето на пронајдокот по подоцнежниот патент.

Член 141

Задолжителната лиценца не може да биде исклучителна.

Член 142

За барањето за давање задолжителна лиценца решава Заводот, врз основа на мислење од Советот.

Член 143

Барање за давање на задолжителна лиценца не може да се поднесе пред истекот на рокот од четири години од денот на поднесувањето на пријавата на патентот, односно пред истекот на рокот од три години од денот на признавањето на патентот, ако овој рок истекува подоцна.

4. Службена лиценца

Член 144

Ако пронајдокот со патент заштитен се користи заради постигање на неоправдано високи цени

на југословенскиот пазар, или ако користењето на пронајдокот заштитен со патент е од општ општествен интерес за здравството, народната одбрана, заштитата и унапредувањето на човековата средина, или од посебен интерес за определена гранка на стопанството, може да се даде задолжителна лиценца и пред истекот на рокот од член 143 на овој закон (службена лиценца).

За барањето на заинтересираната организација на здружен труд за давање на лиценцата од став 1 на овој член решава сојузниот орган на управата надлежен за работите од областа во која пронајдокот треба да се примени, по претходно прибавено мислење од Стопанската комора на Југославија и од Советот на Заводот.

3. Надомест за користењето на пронајдокот со патент заштитен врз основа на задолжителна и службена лиценца

Член 145

Во случаите на давање на лиценци од чл. 139, 140 и 144 од овој закон, на носителот на патентот му припаѓа надомест.

Височината на надоместот од став 1 на овој член ја утврдуваат спогодбено носителот на патентот и организацијата на здружен труд на која ѝ е дадена лиценца, односно која го користи пронајдокот заштитен со патент. Ако не се постигне спогодба, надлежниот суд ја утврдува височината на тој надомест.

Непостојењето на спогодбата од став 2 на овој член односно на решението на судот за надомест, не ја спречува организацијата на здружен труд на која ѝ е дадена лиценцата да го користи пронајдокот.

X. ПРОНАЈДОЦИ И НОВИ ФОРМИ НА ТЕЛО, СЛИКИ ИЛИ ЦРТЕЖИ СОЗДАДЕНИ ВО ЗДРУЖЕНИОТ ТРУД

1. Пронајдоци создадени во здружениот труд

Член 146

Пронајдокот е создаден во основната организација на здружен труд односно во работната организација (во натамошниот текст: организација на здружен труд) ако до пронајдокот дошло во работата со општествените средства, а особено:

- 1) во врска со работата на пронајдувачите во организацијата на здружен труд;
- 2) во работата која е извршена по барање или по налог од организацијата на здружен труд;
- 3) врз основа на договор склучен помеѓу организацијата на здружен труд и пронајдувачот;
- 4) во рок од шест месеци од денот кога на пронајдувачот му престанал работниот однос во организацијата на здружен труд, а пронајдокот се однесува на дејноста на таа организација.

Член 147

Пронајдувачот е должен за пронајдокот, без одлагање, писмено да ја извести организацијата на здружен труд во која е создаден пронајдокот.

Известувањето од став 1 на овој член содржи:

- 1) точен опис на пронајдокот и негови технички особености и поединости, како и цртежи потребни за неговото разбирање;
- 2) податоци за тоа дали пронајдокот е создаден на иницијатива од работниците пронајдувачи или е создаден во рамките на извршувањето на работните задачи и работите;

3) податоци за лицата кои работеле со пронајдувачот врз пронајдокот, со опис на нивното учество.

Организацијата на здружен труд од став 1 на овој член и пронајдувачот се должни да ја чуваат тајноста на пронајдокот до поднесувањето на пријавата за признавање на патент.

Член 148

Ако известувањето од член 147 на овој закон не ги исполнува пропишаните услови, организацијата на здружен труд од став 1 на овој член ќе го определи рокот во кој пронајдувачот треба да ги отстрани недостатоците во известувањето.

Ако пронајдувачот не е во можност сам да го изработи описот на пронајдокот или потребните цртежи, може да бара стручна помош од организацијата на здружен труд од став 1 на овој член, која без одлагање му ја дава на пронајдувачот потребната помош, освен во случаите во кои е очигледно дека предлогот е неостварлив.

Член 149

Организацијата на здружен труд од член 147 став 1 на овој закон е должна, во рок од 60 дена од денот на приемот на известувањето од тој член, писмено да го извести пронајдувачот дали ќе поднесе пријава за патентот, односно дали пријавата на патентот ќе ја поднесе некоја друга организација на здружен труд.

Ако пронајдувачот пропуштил да ја извести организацијата на здружен труд од член 147 став 1 на овој закон за создадениот пронајдок, рокот од став 1 на овој член тече од денот на узнавањето на таа организација за пронајдокот односно од денот кога таа примила писмено известување за пронајдокот.

Член 150

Ако организацијата на здружен труд од член 147 став 1 на овој закон не постапи според одредбата на член 149 став 1 од овој закон или го извести пронајдувачот дека пријавата на патентот нема да ја поднесе ни таа самата ни друга организација на здружен труд, пронајдувачот има право сам да поднесе пријава на патентот. Пронајдувачот е должен во пријавата на патентот да назначи дека пронајдокот е создаден во организацијата на здружен труд.

Член 151

Организацијата на здружен труд од член 147 став 1 на овој закон може писмено да се откаже од правото на поднесување пријава на патент во Социјалистичка Федеративна Република Југославија или само во странство, односно во определени странски земји.

Член 152

Ако сообразно со член 146 на овој закон пронајдокот е создаден во организација на здружен труд, а е заштитен, според член 150 на овој закон, на име на пронајдувачот, тој пронајдок можат да го користат сите организации на здружен труд.

Организацијата на здружен труд која го користи пронајдокот од став 1 на овој член е должна на пронајдувачот да му плати надомест, зависно од придонесот на тој пронајдок за зголемувањето на доходот или за намалувањето на трошоците односно на загубите во организацијата на здружен труд во која се користи пронајдокот.

Ако организацијата на здружен труд што го користи пронајдокот и пронајдувачот не се согласат за надоместот, за спорот решава надлежниот суд.

Член 153

За пронајдокот создаден во организација на здружен труд кој не се применува а кој е заштитен со патент, пронајдувачот има право на посебна награда за придонесот кон општиот технолошки напредок од одржанијата на здружен труд на чие име е заштитен пронајдокот.

Пронајдувачот има право на посебна награда и за пронајдокот создаден во организација на здружен труд кој се применува, а чиешто влијание врз зголемувањето на доходот на основната организација на здружен труд не може непосредно да се изрази, туку придонесува за подобрување на работните и природните услови, за заштита на луѓето и имотот, за заштита и унапредување на човековата работна и животна средина.

Член 154

Ако пронајдувачот и организацијата на здружен труд на чие име е заштитен пронајдокот не постигнат спогодба за височината и за другите услови за плаќање на надоместот односно наградата, по барање на едната или на обете страни за спорот ќе реши надлежниот суд на здружениот труд.

Член 155

Со самоуправен општ акт организацијата на здружен труд поблиску ја уредува постапката во врска со разгледувањето на известувањето за пронајдокот од член 146 на овој закон, како и основните и мерилата за утврдување на придонесот на пронајдокот кон зголемувањето на доходот, височината, начинот и условите за утврдување и исплата на надоместот односно наградата, како и другите прашања во врска со пронајдокот создаден во здружениот труд.

Член 156

На основните здружени организации, основните организации на кооперанти, земјоделските задруги, занаетчиските и други неземјоделски задруги и на договорните организации на здружен труд, како и на работниците односно на другите работни луѓе во тие организации или задруги, се применуваат одредбите на чл. 146 до 155 од овој закон, во согласност со нивната положба и правата, обврските и одговорностите уредени со самоуправната спогодба за здружување односно со договорот за основање и со законот.

Одредбите на чл. 146 до 155 од овој закон се применуваат и на работните заедници во организациите на здружен труд и во други општествени правни лица, во согласност со нивната положба и правата, обврските и одговорностите уредени со самоуправната спогодба за меѓусебните права, обврски и одговорности на работната заедница, односно со договорот и самоуправната спогодба за здружување односно со актот за основање на работната заедница и со законот.

2. Нови форми на тело, слики или цртежи создадени во здружениот труд

Член 157

Се смета дека новата форма на тело, сликата или цртежот се создадени во организација на здружен труд ако до тие творби се дошло во работата со општествените средства, а особено:

1) ако до формата на тело, сликата или цртежот дошло во непосредна врска со работните задачи и работите на авторот во организацијата на здружен труд;

2) ако формата на тело, сликата или цртежот се создадени во рок од шест месеци од денот кога на авторот му престанал работниот однос во организацијата на здружен труд, а се исполнети условите од точка 1 на овој член;

3) ако до формата на тело, сликата или цртежот дошло со работа која е извршена по барање или налог на организацијата на здружен труд;

4) ако до формата на тело, сликата или цртежот дошло врз основа на договор склучен помеѓу организацијата на здружен труд и авторот, со кој е предвидено дека таа творба ѝ припаѓа на организацијата на здружен труд.

Член 158

Одредбите од чл. 146 до 157 на овој закон особено се применуваат и врз новите форми на тела, сликите или цртежите создадени во организацијата на здружен труд.

XI. ТЕХНИЧКО УНАПРЕДУВАЊЕ

Член 159

Како техничко унапредување кое се штити под условите и на начинот уредени со самоуправниот општ акт односно со друг општ акт, се смета секоја рационализација на трудот која настанува со примената на познатите технички средства и технолошки постапки во сите фази на процесот на трудот, со која се постигнува: зголемување на доходот на организацијата на здружен труд, зголемување на продуктивноста на трудот, подобрување на квалитетот на производите, заштеда на материјали, заштеда на енергија, подобро искористување на машините или инсталациите, подобрување на техничката контрола на производите, подобрување на заштитата при работа или подобрување на заштитата и унапредување на човековата средина.

Како техничко унапредување се смета и решението на технички проблем на кое не му е призната заштита со патент, ако ги исполнува условите од став 1 на овој член.

Како техничко унапредување, во смисла на став 1 од овој член, не се смета рутинското применување на познатите технички средства и технолошки постапки во процесот на трудот.

Член 160

Техничкото унапредување не може да се заштити со патент.

Член 161

Авторот на техничко унапредување е должен за техничкото унапредување писмено да ја извести организацијата на здружен труд во која работи и во која е создадено техничкото унапредување. Кон известувањето, авторот е должен да ги достави описот, податоците и цртежите потребни за разбирање на техничкото унапредување, како и предлог за неговото применување.

Ако авторот на техничко унапредување не е во можност самиот да ги изработи описот, податоците и цртежите потребни за разбирање на техничкото унапредување, како и предлогот за негово применување, може да бара стручна помош од организацијата на здружен труд од став 1 на овој член, која без одлагање му ја дава на авторот на техничко унапредување потребната помош, освен во случаите во кои е очигледно дека предлогот на техничкото унапредување е неостварлив.

Организацијата на здружен труд од став 1 на овој член е должна без одлагање писмено да му го потврди на авторот приемот на известувањето за техничкото унапредување.

Член 162

Организацијата на здружен труд во која е создадено техничкото унапредување е должна, во рок од три месеци од денот на приемот на известувањето за техничкото унапредување, да го испита техничкото унапредување и писмено да го извести авторот дали го прифаќа предлогот на техничкото унапредување.

Ако организацијата на здружен труд во која е создадено техничкото унапредување го прифати предлогот на техничкото унапредување, должна е со применувањето на тоа техничко унапредување да започне најдоцна во рок од една година од денот на прифаќањето на предлогот.

Член 163

Ако организацијата на здружен труд во која е создадено техничкото унапредување го извести авторот дека не го прифаќа неговиот предлог на техничкото унапредување, авторот има право тој предлог да ѝ го поднесе на друга организација на здружен труд која е должна да постапи на начинот предвиден во член 162 од овој закон.

Член 164

Ако организацијата на здружен труд во која е создадено техничкото унапредување, односно друга организација на здружен труд на која ѝ е поднесен предлогот на техничкото унапредување, го прифати тој предлог, но во рок од една година од денот на прифаќањето на предлогот не започне со применувањето на техничкото унапредување, право да го применуваат стекнуваат сите организации на здружен труд во земјата, со обврска за плаќање надомест на авторот за користењето на техничкото унапредување.

Организацијата на здружен труд која го применува техничкото унапредување во смисла на став 1 од овој член е должна за тоа да ја извести регионалната стопанска комора во која е евидентирано тоа техничко унапредување (член 165).

Член 165

Организацијата на здружен труд што го прифатила предлогот на техничкото унапредување, но не го применила во рок од една година од денот на прифаќањето на предлогот, е должна веднаш по истекот на тој рок писмено да ја извести за тоа техничко унапредување регионалната стопанска комора во која е здружена.

Регионалната стопанска комора е должна да води евиденција за техничките унапредувања од став 1 на овој член и да им дава податоци за нив на сите организации на здружен труд во земјата и на работниците вработени во тие организации.

Евиденцијата од став 2 на овој член ги содржи следните податоци: назив на техничкото унапредување, име на авторот на техничкото унапредување, фирма односно назив и седиште на организацијата на здружен труд која започнала да го применува техничкото унапредување, датум на прифаќањето на техничкото унапредување, датум на применувањето на техничкото унапредување, технички или друг проблем кој се решава со техничкото унапредување и постигнати или очекувани ефекти од применувањето на техничкото унапредување.

Член 166

На авторот на техничкото унапредување му припаѓа посебен надомест за користењето на техничкото унапредување, зависно од придонесот на тоа техничко унапредување за зголемување на доходот или за намалување на трошоците односно на загубите во организацијата на здружен труд во која се

применува техничкото унапредување за време на неговото применување а најдолго пет години од денот на почетокот на применувањето.

Член 167

Височината, условите и начинот на остварувањето на посебен надомест кога, на предлог од авторот, техничкото унапредување го користи организација на здружен труд во која техничкото унапредување не е создадено (член 163), се уредуваат со договор помеѓу авторот на техничкото унапредување и организацијата на здружен труд која го користи техничкото унапредување.

Со договорот од став 1 на овој член, височината, условите и начинот на остварувањето на посебниот надомест не можат за авторот на техничкото унапредување да бидат понеповолни од оние што се предвидени со самоуправниот општ акт на организацијата на здружен труд во која е создадено техничкото унапредување.

Член 168

Кога техничкото унапредување го користи организација на здружен труд во која тоа не е создадено, освен ако го користи на предлог од авторот (член 163), начинот и условите на користење, како и основите и мерилата за определување на височината, начинот и условите на исплата на надоместот за користење на техничкото унапредување се утврдуваат со самоуправни спогодба помеѓу таа организација и организацијата на здружен труд во која е создадено техничкото унапредување односно која го прифатила.

Член 169

Во спорот за условите и начинот на користење на техничкото унапредување, како и за височината на надоместот, решава надлежниот суд на здружениот труд.

Член 170

Со самоуправни спогодба или со друг самоуправен општ акт, организацијата на здружен труд поблиску ги уредува: постапката за утврдување постоењето на техничко унапредување и можностите за негово применување, основите и мерилата за утврдување на придонесот на техничкото унапредување за зголемување на доходот, височината, начинот и условите за утврдување и исплата на посебниот надомест за применувањето на техничкото унапредување, како и другите прашања во врска со техничкото унапредување.

Ако организацијата на здружен труд со самоуправни спогодба или со друг самоуправен општ акт не ги уредила прашањата од став 1 на овој член, должна е тѐа да го стори во рок од шест месеци од денот на приемот на писменото известување од член 161 став 1 на овој закон.

Член 171

Одредбите од чл. 159 до 170 на овој закон сообразно се применуваат и на другите самоуправни организации и заедници.

Член 172

Прописите со кои поблиску се уредуваат техничките унапредувања од значење за народната одбрана ги донесува функционерот кој роководи со сојузниот орган на управата надлежен за работите на народната одбрана, а прописите со кои поблиску се уредуваат техничките унапредувања од значење за безбедноста на земјата — функционерот кој роководи со сојузниот орган на управата надлежен за внатрешни работи.

Надоместот за техничкото унапредување од значење за народната одбрана односно за безбедноста на земјата му се исплатува на авторот на техничкото унапредување во еднократен паричен износ.

Се овластува функционерот кој раководи со сојузниот орган на управата надлежен за работите на народната одбрана, односно функционерот кој раководи со сојузниот орган на управата надлежен за внатрешни работи, во прописите што ќе ги донесе врз основа на овластувањето од став 1 на овој член, да ги определи прекршоците за повреда на тие прописи.

XII. КАЗНЕНИ ОДРЕДБИ

Член 173

Со парична казна од 10.000 до 500.000 динари ќе се казни за стопански престап организација на здружен труд или друго правно лице:

1) ако побара заштита на правата со кои се штитат пронајдоци и знаци за разликување во странство пред да поднесе барање за признавање на правата во Социјалистичка Федеративна Република Југославија (член 14 став 1);

2) ако побара заштита на пронајдок во странство пред истекот на рокот од три месеци од денот на поднесувањето пријава до Заводот (член 14 став 2);

3) ако неовластено се занимава со застапување на странски правни и физички лица (член 16);

4) ако објави доверлив пронајдок или побара заштита во странство без одобрението од сојузниот орган на управата надлежен за работите на народната одбрана, односно од сојузниот орган на управата надлежен за внатрешни работи (член 108 во врска со член 109);

5) ако неовластено го користи правото со кое се штитат пронајдоци и знаци за разликување (член 118 ст. 1 и 2).

За стопанскиот престап од став 1 на овој член ќе се казни со парична казна од 3.000 до 30.000 динари и одговорното лице во организацијата на здружен труд или во друго правно лице.

Член 174

Со парична казна од 2.000 до 20.000 динари ќе се казни за прекршок организација на здружен труд или друго правно лице во кое е создаден пронајдок:

1) ако не го извести Заводот за почетокот или за престанокот на користењето на пронајдокот на друга организација на здружен труд (член 68 ст. 1 и 2);

2) ако не му даде стручна помош на пронајдувачот при изработката на описот на пронајдокот или на потребните цртежи (член 148 став 2);

3) ако во рок од 60 дена од денот на приемот на известувањето за пронајдокот создаден во организацијата на здружен труд во писмена форма не го извести пронајдувачот за тоа дали ќе поднесе пријава на патентот односно дали пријавата на патентот ќе ја поднесе некоја друга организација на здружен труд (член 149 став 1);

4) ако спротивно на волјата на пронајдувачот наведе во пријавата на патентот дека пронајдувачот не сака да биде назначен (член 77 став 2);

5) ако во рок од една година од денот на прифаќањето на предлогот на техничкото унапредување писмено не ја извести регионалната стопанска комора во која е здружена за техничкото унапредување што го прифатила, но не го применува (член 165 став 1).

За прекршокот од став 1 на овој член ќе се казни со парична казна од 1.000 до 5.000 динари и одговорното лице во организацијата на здружен труд или во друго правно лице.

Член 175

Со парична казна од 2.000 до 20.000 динари ќе се казни за прекршок имателот на дуќан кој самостојно врши дејност со личен труд со средства на трудот во сопственост на граѓани ако стори некое од дејствијата од член 173 на овој закон.

Со парична казна од 1.000 до 10.000 динари ќе се казни за прекршок поединец ако стори некое од дејствијата од член 173 на овој закон.

XIII. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 176

Одредбите од овој закон ќе се применуваат и врз пријавите за признавање на права со кои се штитат пронајдоци и знаци за разликување, што се поднесени до денот определен за применување на овој закон, а по кои не е окончана управната постапка.

Член 177

Подносителите на пријави на патенти по кои управната постапка не е окончана, а се поднесени до денот определен за применување на овој закон, се должни во рок од шест месеци од денот на објавувањето на пријавата да ги уплатат таксите за потполно испитување на условите за признавање на патентот.

Ако во рокот од став 1 на овој член подносителот на пријавата на патент не ја уплати пропишаната такса, ќе се смета дека се откажал од пријавата на патентот.

Член 178

Регистрираните права со кои се штитат пронајдоци и знаци за разликување, што важат на денот определен за применување на овој закон, остануваат и понатаму во сила и врз нив, освен во поглед на времето на траење на тие права, ќе се применуваат одредбите од овој закон.

Член 179

До денот определен за применување на овој закон, функционерот кој раководи со Заводот ќе ги донесе прописите од член 99 на овој закон.

Во рок од три месеци од денот определен за применување на овој закон, Сојузниот извршен совет ќе го донесе прописот од член 110 на овој закон.

Член 180

Во рок од една година од денот определен за применување на овој закон, организациите на здружен труд со самоуправен општ акт ќе ги регулираат прашањата од член 60 на овој закон.

Член 181

Со денот определен за применување на овој закон престануваат да важат Законот за патенти и технички унапредувања („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 44/60 и 28/62 и „Службен лист на СФРЈ“, бр. 24/74), Законот за мостри и модели („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 45/61 и „Службен лист на СФРЈ“, бр. 24/74) и Законот за стоковни и услужни жигови („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 45/61 и „Службен лист на СФРЈ“, бр. 24/74).

Член 182

Одредбите на овој закон се применуваат по истекот на шест месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 183

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

351.

Врз основа на член 288 точка 2 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, а во врска со член 8 ст. 4 и 5 од Законот за наградата „Едвард Кардељ“, Собранието на СФРЈ, на предлог од Комисијата за избор и именувања, на седницата на Сојузниот собор од 9 јуни 1981 година и на седницата на Соборот на републиките и покраините од 10 јуни 1981 година, донесе

ОДЛУКА

ЗА ИМЕНУВАЊЕ ПРЕТСЕДАТЕЛ НА ОДБОРОТ ЗА НАГРАДАТА „ЕДВАРД КАРДЕЉ“ И ЗА ОБЈАВУВАЊЕ НА СОСТАВОТ НА ТОЈ ОДБОР

I

За претседател на Одборот за наградата „Едвард Кардељ“ се именува Никола Стојановиќ, претседател на Централниот комитет на Сојузот на комунистите на Босна и Херцеговина и член на Одборот за наградата „Едвард Кардељ“.

II

Одборот за наградата „Едвард Кардељ“ го счинуваат следните членови што ги избраа собранијата на републиките односно собранијата на автономните покраини:

од Социјалистичка Република Босна и Херцеговина:

1 Никола Стојановиќ, претседател на Централниот комитет на СК на Босна и Херцеговина;

2 Мирко Шимиќ, претседател на Деловодниот одбор на СОЗТ „Сода-со“, Тузла;

3 д-р Ариф Тановиќ, ректор на Универзитетот во Сараево;

од Социјалистичка Република Македонија:

1 д-р Трајче Грујоски, потпретседател на Собранието на СР Македонија;

2 д-р Синиша Спасов, член на Претседателството на Сојузот на синдикатите на Македонија;

3 д-р Јаков Лазароски, извршен секретар на Претседателството на Централниот комитет на СК на Македонија;

од Социјалистичка Република Словенија:

1 Франц Кимовец, член на Советот на федерацијата;

2 Франц Шетинц, секретар на Претседателството на Централниот комитет на СК на Словенија;

3 д-р Антон Вратуша, член на Претседателството на Централниот комитет на СК на Словенија;

од Социјалистичка Република Србија:

1 Мома Марковиќ, член на Советот на федерацијата;

2 д-р Најдан Пашиќ, претседател на Уставниот суд на Србија;

3 Драган Умелиќ, претседател на Работничкиот совет на Заводите „Црвена Застава“, Крагуевац; од Социјалистичка Република Хрватска:

1 Бранко Пухариќ, член на Претседателството на Централниот комитет на СК на Хрватска;

2 Звонко Шпољар, претседател на Републичкиот совет за прашања на општественото уредување;

3 Младен Жувела, професор на Економскиот факултет во Сплит и претседател на Секцијата на РК ССРН на Хрватска за воспитание, образование и наука;

од Социјалистичка Република Црна Гора:

1 Крсто Попивоца, член на Советот на федерацијата;

2 д-р Жарко Булаиќ, делегат во Сојузниот собор на Собранието на СФРЈ;

3 д-р Мијат Шуковиќ, претседател на Уставниот суд на Црна Гора;

од Социјалистичка Автономна Покраина Војводина:

1 Душан Поповиќ, член на Претседателството на Покраинската конференција на ССРН на Војводина;

2 д-р Атила Сан, главен и одговорен уредник на списанието на Покраинската конференција на СК на Војводина „Современост“;

од Социјалистичка Автономна Покраина Косово:

1 д-р Куртеш Салиу, претседател на Уставниот суд на Косово;

2 м-р Милан Шешлија, директор на НИП „Јединство“ во Приштина.

Собрание на СФРЈ

АС бр. 420
10 јуни 1981 година
Белград

Претседател
на Собранието на СФРЈ
Драгослав Марковиќ, с. р.

Претседател
на Соборот на републиките и покраините
Зоран Полиќ, с. р. Претседател
на Сојузниот Собор
Стана Томашевиќ-Арнестев, с. р.

352.

Врз основа на член 36 став 3, член 37 став 2 и член 56 став 1 од Законот за книговодството („Службен лист на СФРЈ“, бр. 25/81), Сојузниот извршен совет донесува

УРЕДБА

ЗА ИЗМЕНИ НА УРЕДБАТА ЗА КОНТНИОТ ПЛАН И ЗА БИЛАНСИТЕ ЗА ОРГАНИЗАЦИИТЕ НА ЗДРУЖЕН ТРУД

Член 1

Во Уредбата за контниот план и за билансите за организациите на здружен труд („Службен лист на СФРЈ“ бр. 2/81) членот 5 се брише.

Член 2

Во член 7 зборовите: „и Заклучен лист на — 19 — година“ се бришат.

Член 3

Образецот Заклучен лист на ——— 19—— година, што е отпечатен кон Уредбата за контниот план и за билансите за организациите на здружен труд и претставува нејзин составен дел, се брише.

Член 4

Оваа уредба влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Е. п. бр. 243

11 јуни 1981 година

Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,

Веселин Ѓурановиќ, с. р.

353.

Врз основа на член 36 став 3, член 37 став 2 и член 56 став 1 од Законот за книговодството („Службен лист на СФРЈ“, бр. 25/81), Сојузниот извршен совет донесува

УРЕДБА

ЗА ИЗМЕНИ НА УРЕДБАТА ЗА КОНТНИОТ ПЛАН И ЗА БИЛАНСИТЕ ЗА ДРУГИТЕ КОРИСНИЦИ НА ОПШТЕСТВЕНИ СРЕДСТВА

Член 1.

Во Уредбата за контниот план и за билансите за другите корисници на општествени средства („Службен лист на СФРЈ“, бр. 2/81) во член 1 зборовите: „член 8 ст. 2 до 5“ се заменуваат со зборовите: „член 9 ст. 2 до 7“.

Член 2

Член 6 се брише.

Член 3

Во член 7 зборовите: „и Заклучен лист на ——— 19—— година“ се бришат.

Член 4

Образецот Заклучен лист на ——— 19—— година, што е отпечатен кон Уредбата за контниот план и за билансите за другите корисници на општествени средства и претставува нејзин составен дел, се брише.

Член 5

Оваа уредба влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Е. п. бр. 242

11 јуни 1981 година

Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,

Веселин Ѓурановиќ, с. р.

354.

Врз основа на член 56 став 3 од Законот за книговодството („Службен лист на СФРЈ“, бр. 25/81), Сојузниот извршен совет донесува

ОДЛУКА

ЗА ПОДАТОЦИТЕ ШТО СЕ ДОЛЖНИ ДА ГИ ОБЕЗБЕДАТ ВО СВОЕТО КНИГОВОДСТВО ОРГАНИЗАЦИИТЕ НА ЗДРУЖЕН ТРУД ВО КОИ ВЛОЖИЛЕ СРЕДСТВА СТРАНСКИ ЛИЦА

1. Организациите на здружен труд во кои вложиле средства странски лица заради остварување на заеднички деловни цели, се должни во своето книговодство да обезбедат податоци за средствата, за резултатите на заедничкото работење, за распредувањето на делот од доходот што ѝ припаѓа на организацијата на здружен труд и на странското лице и други податоци од образецот наведен во точка 2 од оваа одлука.

2. Податоците од точка 1 на оваа одлука организациите на здружен труд ги искажуваат посебно по секој склучен договор, на Образецот УССЛ — Податоци за вложувањето средства на странски лица за периодот од 1 јануари до 31 декември 19—, година, што е отпечатен кон оваа одлука и претставува нејзин составен дел.

3. Образецот од точка 2 на оваа одлука го соопштува носителот на правата и обврските од договорот, врз основа на податоците од своето книговодство при изработката на завршната сметка.

Ако, во согласност со самоуправната спогодба за здружување, договор за вложување со странско лице склучила работна организација или сложена организација на здружен труд и со тој договор се определени повеќе основни организации на здружен труд да бидат носители на правата и обврските од договорот, Образецот УССЛ го составува и доставува секоја основна организација на здружен труд за своето работење во кое ги користи вложените средства на странското лице.

4. Образецот од точка 2 на оваа одлука, во два примерока, организацијата на здружен труд го доставува кон завршната сметка до надлежната служба на општественото книговодство кај која се води нејзината жиро-сметка.

5. Образецот од точка 2 на оваа одлука Службата на општественото книговодство на Југославија ќе го приспособи за механографска обработка.

6. Со денот на влегувањето во сила на оваа одлука престанува да важи Одлуката за податоците што се должни да ги обезбедат во своето книговодство организациите на здружен труд и други корисници на општествени средства во кои вложиле средства странски лица („Службен лист на СФРЈ“, бр. 8/78 и 10/79).

7. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Е. п. бр. 247

11 јуни 1981 година

Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,

Веселин Ѓурановиќ, с. р.

Образец УССЛ

Организација на здружен труд — носител на правата и обврските _____

Организација на здружен труд што склучила договор _____

Странско лице — вложувач на средства _____

Држава _____

Број и датум на решението за упис во регистарот _____

Договорена валута _____

Година на почетокот на вложувањето _____

Време на траењето на вложувањето (во години) _____

Договорено учество на странското лице во вкупните вложувања (во процент) _____

ПОДАТОЦИ ЗА ВЛОЖУВАЊЕТО СРЕДСТВА НА СТРАНСКИ ЛИЦА ЗА ПЕРИОДОТ ОД 1 ЈАНУАРИ ДО 31 ДЕКЕМВРИ 19___ ГОДИНА

Реден број	Елементи	Износ	
		во претходната година	во текущата година
1	2	3	4

I. Средства

- 1 Средства на организацијата на здружен труд
- 2 Вложени средства на странското лице
- 3 Вкупни средства (ред. број 1 плус ред. број 2)

II. Резултат од заедничкото работење во извештајниот период

- 4 Вкупен приход
- 5 Доход остварен со заедничко работење
- 6 Потрошени средства во заедничкото работење ненадоместени од вкупниот приход
- 7 Учество на организацијата на здружен труд во доходот пред распределбата со странското лице
- 8 Остаток од доходот (ред. број 5 минус ред. број 7)
- 9 Дел од остатокот од доходот што ѝ припаѓа на организацијата на здружен труд
- 10 Дел од остатокот од доходот што му припаѓа на странското лице
- 11 Помалку остварен доход (ред. број 7 минус ред. број 5)

III. Распоредување на делот од доходот што ѝ припаѓа на организацијата на здружен труд

- 12 Дел од доходот за придонеси, даноци и други обврски што се намируваат од доходот
- 13 Дел од чистиот доход за лична и заедничка потрошувачка
- 14 Дел од чистиот доход за унапредување и проширување на материјалната основа на трудот
- 15 Дел од чистиот доход за резерви
- 16 Дел од чистиот доход за други потреби
- 17 Вкупно (ред. бр. 12 до 16 = ред. број 7 + ред. број 9)

IV. Распоредување на делот од доходот што му припаѓа на странското лице

- 18 Данок на делот од доходот на странското лице
- 19 Дел од доходот за надомест за стопанисување со вложените средства
- 20 Дел од доходот за враќање на вложените средства
- 21 Вкупно (ред. бр. 18 до 20)

1	2	3	4
V. Загуба во заедничкото работење во извештајниот период			
22	Вкупна загуба (ред. број 6 плус ред. број 11)		
23	Дел од загубата што го поднесува организацијата на здружен труд		
24	Дел од загубата што го поднесува странското лице		
VI. Друго			
25	Договорен износ на вложувањето на странското лице		
26	Извршени вложувања на странското лице од почетокот на вложувањето до крајот на извештајниот период:		
	— финансиски средства		
	— опрема		
	— право на индустриска сопственост, односно знаење и искуство		
	— други средства		
27	Вкупно повратени вложени средства на странското лице од почетокот на вложувањето до крајот на извештајниот период		
28	Вредност на остварениот извоз од заедничкото работење		
29	Вредност на остварениот увоз од заедничкото работење		
30	Амортизација на основните средства		
31	Износ на надоместите за користење на материјални права на технологија		
32	Вкупно остварен доход од заедничкото работење од почетокот на вложувањето до крајот на извештајниот период		
33	Учество на странското лице во вкупно остварениот доход под ред. број 32:		
	— трансферирано во странство		
	— вложено во домашни организации на здружен труд		
	— употребено за плаќање данок и други потреби во Југославија		
	— непотрошено на сметка кај домашна банка		
34	Вкупна загуба од заедничкото работење од почетокот на вложувањето до крајот на извештајниот период		
35	Износ на вкупната загуба под ред. број 34 што го поднесува странското лице		
36	Износ на загубата под ред. број 35 што го покрило странско лице		
37	Износ на загубата под ред. број 36 што е покриен со намалување на вложените средства		
38	Износ на втасаните отплати по долгорочни кредити користени за заедничко вложување од почетокот на вложувањето до крајот на извештајниот период		
39	Број на вработени работници на крајот од извештајниот период		

Раководител на книговодството,

Директор,

ЗАВЕЛЕШКИ:

1. Паричните вредности во овој образец се искажуваат во динари со пари, а другите податоци — со броеви без децимали.

2. Под реден број 1 се искажуваат вкупните деловни средства за заедничко работење според состојбата на крајот од извештајниот период намалена за износот под ред. број 2.

3. Под реден број 2 се искажуваат обврските спрема странското лице за вложените средства според состојбата на крајот од извештајниот период.

4. Под реден број 25 се внесува договорениот износ на вложувањето на странското лице и зголемувањето на неговиот удел во смисла на одредбата од член 23 став 2 на Законот за вложувањето на странски лица во домашни организации на здружен труд.

5. Под реден број 30 се внесува амортизацијата по пропишаните минимални стапки и делот од доходот за амортизацијата пресметка над износот според пропишаните минимални стапки.

6. Под реден број 39 се внесува вкупниот број на вработени работници што работат врз заедничкото работење во организацијата на здружен труд во која се вложени средства на странско лице.

7. Ако организацијата на здружен труд го искаже податокот под ред. број 6, во тој случај не ги внесува податоците под ред. бр. 8, 9 и 10.

355.

Врз основа на член 9 став 2 од Општествениот договор за основите и мерилата за утврдување на личните доходи и другите примања на функционерите во федерацијата („Службен лист на СФРЈ“, бр. 58/76), Сојузниот извршен совет донесува

ОДЛУКА

ЗА ОПРЕДЕЛУВАЊЕ НА ОСНОВИЦАТА ЗА УСОГЛАСУВАЊЕ НА ЛИЧНИТЕ ДОХОДИ НА ФУНКЦИОНЕРИТЕ И РАКОВОДНИТЕ РАБОТНИЦИ ШТО ГИ НАЗНАЧУВА СОЈУЗНИОТ ИЗВРШЕН СОВЕТ ВО СОЈУЗНИТЕ ОРГАНИ НА УПРАВАТА, СОЈУЗНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ И ВО СТРУЧНИТЕ СЛУЖБИ НА СОЈУЗНИОТ ИЗВРШЕН СОВЕТ

1. Основицата за усогласување на личните доходи на функционерите и раководните работници што ги назначува Сојузниот извршен совет во сојузните органи на управата, сојузните организации и во стручните служби на Сојузниот извршен совет се определува во износ од 6.671 динар, со важност од 1 јануари 1981 година.

2. Право на усогласување на личните доходи од точка 1 на оваа одлука имаат и функционерите и раководните работници на располагање што ги користат правата од работен однос врз основа на одредбата од член 249 на Законот за основите на системот на државната управа и за Сојузниот извршен совет и сојузните органи на управата.

3. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Е. п. бр. 245
11 јуни 1981 година
Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Веселин Гурановиќ, с. р.

356.

Врз основа на член 144 од Законот за девизното работење и за кредитните односи со странство („Службен лист на СФРЈ“, бр. 15/77) на предлог од Народната банка на Југославија, Сојузниот извршен совет донесува

ОДЛУКА

ЗА ИЗМЕНИ НА ОДЛУКАТА ЗА УСЛОВИТЕ ПОД КОИ БАНКИТЕ ОВЛАСТЕНИ ЗА РАБОТИ СО СТРАНСТВО МОЖАТ СРЕДСТВАТА НА СМЕТКИТЕ ВО СТРАНСТВО ДА ГИ ДАВААТ ВО ДЕПОЗИТ

1. Во Одлуката за условите под кои банките овластени за работи со странство можат средствата на сметките во странство да ги даваат во депозит („Службен лист на СФРЈ“, бр. 5/78) во точка 1 став 1 одредбите под 1 и 2 се менуваат и гласат:

„1) на неопределено време — со отказан рок од два дена;

2) на неопределено време — на фиксен рок до еден месец“;

Ст. 2 и 3 се заменуваат со нов став 2 кој гласи:

„По исклучок од одредбите на став 1 од оваа точка, банките овластени за работи со странство можат средствата да ги даваат во депозит и на подолги рокови, под услов:

1) средствата да потекнуваат од примени аванси што и се одобрени на девизната сметка на организацијата на здружен труд по склучени и пријавени работи за изведување инвестициони работи во странство и за извоз на опрема, со тоа што роковите за депонирање на тие средства во странство не можат да бидат подолги од роковите во кои организацијата на здружен труд ќе ги користи средствата на примениот аванс;

2) средствата да потекнуваат од примените депозити што им се одобрени на сметките на странски правни и физички лица, согласно со одредбите од Одлуката за условите под кои средства на странски правни и физички лица можат да се примаат во депозит („Службен лист на СФРЈ“, бр. 38/77), со тоа што роковите за депонирање на тие средства во странство не можат да бидат подолги од роковите од договорот склучен со депонентот.“

2. Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“,

Е. п. бр. 241
5 јуни 1981 година
Белград

Сојузен извршен совет

Потпретседател,
д-р Иво Марган, с. р.

357.

Врз основа на член 57 став 4 од Законот за книговодството („Службен лист на СФРЈ“, бр. 25/81), сојузниот секретар за финансии пропишува

ПРАВИЛНИК

ЗА ИЗМЕНИ НА ПРАВИЛНИКОТ ЗА СОДРЖИНАТА НА ОДЕЛНИТЕ ПОЗИЦИИ ВО ОБРАСЦИТЕ НА ПЕРИОДИЧНАТА ПРЕСМЕТКА И ЗА ЗАВРШНАТА СМЕТКА, ЗА НАЧИНОТ НА ДОСТАВУВАЊЕ НА ПЕРИОДИЧНАТА ПРЕСМЕТКА И НА ЗАВРШНАТА СМЕТКА И ЗА ПОДАТОЦИТЕ И ДОКУМЕНТАЦИЈАТА ШТО СЕ ДОСТАВУВААТ КОН ПЕРИОДИЧНАТА ПРЕСМЕТКА И ЗАВРШНАТА СМЕТКА ЗА ОРГАНИЗАЦИИТЕ НА ЗДРУЖЕН ТРУД

Член 1

Во Правилникот за содржината на одделните позиции во обрасците на периодичната пресметка и на завршната сметка, за начинот на доставување на периодичната пресметка и на завршната сметка и за податоците и документацијата што се доставуваат кон периодичната пресметка и завршната сметка за организациите на здружен труд („Службен лист на СФРЈ“, бр. 12/81), во член 1 зборовите: „и Заклучен лист на — 19 — година (во каталошният текст: Заклучен лист)“ се бришат.

Член 2

Во член 5 став 1 зборовите: „член 35 став 3 и член 36 став 2“ се заменуваат со зборовите: „член 36 став 3 и член 37 став 2“.

Во став 2 бројот: „37“ се заменува со бројот „38“.

Член 3

Во член 13 точка 11 зборовите: „57 и 58“ се заменуваат со зборовите: „43 и 44“.

Член 4

Називот на глава петта над член 19 и членот 19 се бришат.

Член 5

Во член 20 став 5 реченицата: „Тие податоци не се искажуваат на образецот Заклучен лист.“ се бришат.

Член 6

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Бр. 1-5489/1
15 јуни 1981 година
Белград

Сојузен секретар за
финансии,
Петар Костиќ, с. р.

358.

Врз основа на член 57 став 4 од Законот за книговодството („Службен лист на СФРЈ“, бр. 25/81), сојузниот секретар за финансии пропишува

ПРАВИЛНИК

ЗА ИЗМЕНИ НА ПРАВИЛНИКОТ ЗА СОДРЖИНАТА НА ОДДЕЛНИТЕ ПОЗИЦИИ ВО ОБРАСЦИТЕ НА ЗАВРШНАТА СМЕТКА, ЗА НАЧИНОТ НА ДОСТАВУВАЊЕ НА ЗАВРШНАТА СМЕТКА И ЗА ПОДАТОЦИТЕ И ДОКУМЕНТАЦИЈАТА ШТО СЕ ДОСТАВУВААТ КОН ЗАВРШНАТА СМЕТКА ЗА ДРУГИТЕ КОРИСНИЦИ НА ОПШТЕСТВЕНИ СРЕДСТВА

Член 1

Во Правилникот за содржината на одделните позиции во обрасците на завршната сметка, за начинот на доставување на завршната сметка и за податоците и документацијата што се доставуваат кон завршната сметка за другите корисници на општествени средства („Службен лист на СФРЈ“, бр. 12/81), во член 1 зборовите: „и Заклучен лист“ се бришат.

Член 2

Во член 5 став 3 бројот: „37“ се заменува со бројот: „38“.

Член 3

Називот на глава четврта над член 9 и членот 9 се бришат.

Член 4

Член 12 се брише.

Член 5

Во член 13 бројот: „1980“ се заменува со бројот: „1981“.

Член 6

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Бр. 1-5440/1
15 јуни 1981 година
Белград

Сојузен секретар за
финансии,
Петар Костиќ, с. р.

359.

Врз основа на член 57 став 4 од Законот за книговодството („Службен лист на СФРЈ“, бр. 25/81), сојузниот секретар за финансии пропишува

ПРАВИЛНИК

ЗА ИЗМЕНИ НА ПРАВИЛНИКОТ ЗА СОДРЖИНАТА НА ОДДЕЛНИТЕ ПОЗИЦИИ ВО ОБРАСЦИТЕ НА ПЕРИОДИЧНАТА ПРЕСМЕТКА И НА ЗАВРШНАТА СМЕТКА, ЗА НАЧИНОТ НА ДОСТАВУВАЊЕТО НА ПЕРИОДИЧНАТА ПРЕСМЕТКА И НА ЗАВРШНАТА СМЕТКА И ЗА ПОДАТОЦИТЕ И ДОКУМЕНТАЦИЈАТА ШТО СЕ ДОСТАВУВААТ КОН ПЕРИОДИЧНАТА ПРЕСМЕТКА И ЗАВРШНАТА СМЕТКА ЗА САМОУПРАВНИТЕ ИНТЕРЕСНИ ЗАЕДНИЦИ

Член 1

Во Правилникот за содржината на одделните позиции во обрасците на периодичната пресметка и на завршната сметка, за начинот на доставувањето на периодичната пресметка и на завршната сметка и за податоците и документацијата што се доставуваат кон периодичната пресметка и завршната сметка за самоуправните интересни заедници („Службен лист на СФРЈ“, бр. 42/77) во член 1 зборовите: „и Заклучен лист“ се бришат.

Член 2

Во член 5 став 1 се менува и гласи:
„Самоуправната интересна заедница ги доставува до Службата, во смисла на член 36 став 3 и член 37 став 2 од Законот за книговодството пополнети обрасците Биланс на состојбата и Приходи и расходи во текот на годината — Биланс на приходите и расходите, во по еден примерок.“
Во став 2 бројот: „37“ се заменува со бројот: „38“.

Член 3

Називот на глава четврта над член 12 и членот 12 се бришат.

Член 4

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Бр. 1-5858
15 јуни 1981 година
Белград

Сојузен секретар за
финансии,
Петар Костиќ, с. р.

360.

Врз основа на член 57 став 4 од Законот за книговодството („Службен лист на СФРЈ“, бр. 25/81), сојузниот секретар за финансии пропишува

ПРАВИЛНИК

ЗА ИЗМЕНИ НА ПРАВИЛНИКОТ ЗА СОДРЖИНАТА НА ОДДЕЛНИ ПОЗИЦИИ ВО ОБРАСЦИТЕ НА ПЕРИОДИЧНАТА ПРЕСМЕТКА И ЗАВРШНАТА СМЕТКА, ЗА НАЧИНОТ НА ДОСТАВУВАЊЕ НА ПЕРИОДИЧНАТА ПРЕСМЕТКА И НА ЗАВРШНАТА СМЕТКА И ЗА ПОДАТОЦИТЕ И ДОКУМЕНТАЦИЈАТА ШТО СЕ ДОСТАВУВААТ КОН ПЕРИОДИЧНАТА ПРЕСМЕТКА И ЗАВРШНАТА СМЕТКА ЗА БАНКИТЕ

Член 1

Во Правилникот за содржината на одделни позиции во обрасците на периодичната пресметка и

завршната сметка, за начинот на доставување на периодичната пресметка и на завршната сметка и за податоците и документацијата што се доставуваат кон периодичната пресметка и завршната сметка за банките („Службен лист на СФРЈ“, бр. 32/77 и 43/78) во член 1 зборовите: „и Заклучен лист“ се бришат.

Член 2

Во член 5 став 1 се менува и гласи:

„Банките и другите финансиски организации ги доставуваат до Службата, во смисла на член 36 став 3 и член 37 став 2 од Законот за книговодство, пополнети обрасците Биланс на состојбата и Приходи и расходи во текот на годината — Биланс на приходите и расходите, во по еден примерок“.

Во став 2 бројот: „37“ се заменува со бројот: „38“.

Член 3

Називот на глава четврта над член 12 и членот 12 се бришат.

Член 4

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Бр. 1-5859

15 јуни 1981 година

Белград

Сојузен секретар за
финансии,

Петар Костиќ, с. р.

361.

Врз основа на член 57 став 4 од Законот за книговодството („Службен лист на СФРЈ“, бр. 25/81), сојузниот секретар за финансии пропишува

П РА В И Л Н И К

ЗА ИЗМЕНИ НА ПРАВИЛНИКОТ ЗА СОДРЖИНАТА НА ОДДЕЛНИТЕ ПОЗИЦИИ ВО ОБРАСЦИТЕ НА ПЕРИОДИЧНАТА ПРЕСМЕТКА И НА ЗАВРШНАТА СМЕТКА, ЗА НАЧИНОТ НА ДОСТАВУВАЊЕ НА ПЕРИОДИЧНАТА ПРЕСМЕТКА И НА ЗАВРШНАТА СМЕТКА И ЗА ПОДАТОЦИТЕ И ДОКУМЕНТАЦИЈАТА ШТО СЕ ДОСТАВУВААТ КОН ПЕРИОДИЧНАТА ПРЕСМЕТКА И ЗАВРШНАТА СМЕТКА ЗА ОРГАНИТЕ НА ОПШТЕСТВЕНО-ПОЛИТИЧКИТЕ ЗАЕДНИЦИ

Член 1

Во Правилникот за содржината на одделните позиции во обрасците на периодичната пресметка и на завршната сметка, за начинот на доставување на периодичната пресметка и на завршната сметка и за податоците и документацијата што се доставуваат кон периодичната пресметка и завршната сметка за органите на општествено-политичките заедници („Службен лист на СФРЈ“, бр. 42/77) во член 1 зборовите: „и Заклучен лист“ се бришат.

Член 2

Во член 5 став 1 се менува и гласи:

„Органите и организациите ги доставуваат до Службата, во смисла на член 36 став 3 и член 37 став 2 од Законот за книговодството, пополнети обрасците Биланс на состојбата и Приходи и расходи во текот на годината — Биланс на приходите и расходите во по еден примерок“.

Во став 2 бројот: „37“ се заменува со бројот: „38“.

Член 3

Називот на глава четврта над член 12 и членот 12 се бришат.

Член 4

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Бр. 1-5860/1

15 јуни 1981 година

Белград

Сојузен секретар за
финансии,

Петар Костиќ, с. р.

362.

Врз основа на член 57 став 4 од Законот за книговодството („Службен лист на СФРЈ“, бр. 25/81), сојузниот секретар за финансии пропишува

П РА В И Л Н И К

ЗА ИЗМЕНИ НА ПРАВИЛНИКОТ ЗА СОДРЖИНАТА НА ОДДЕЛНИТЕ ПОЗИЦИИ ВО ОБРАСЦИТЕ НА ПЕРИОДИЧНАТА ПРЕСМЕТКА И ЗАВРШНАТА СМЕТКА, ЗА НАЧИНОТ НА ДОСТАВУВАЊЕ НА ПЕРИОДИЧНАТА ПРЕСМЕТКА И НА ЗАВРШНАТА СМЕТКА И ЗА ПОДАТОЦИТЕ И ДОКУМЕНТАЦИЈАТА ШТО СЕ ДОСТАВУВААТ КОН ПЕРИОДИЧНАТА ПРЕСМЕТКА И ЗАВРШНАТА СМЕТКА ЗА ЗАЕДНИЦИТЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО

Член 1

Во Правилникот за содржината на одделните позиции во обрасците на периодичната пресметка и завршната сметка, за начинот на доставување на периодичната пресметка и завршната сметка и за податоците и документацијата што се доставуваат кон периодичната пресметка и завршната сметка за заедниците на осигурувањето („Службен лист на СФРЈ“, бр. 42/77) во член 1 зборовите: „и Заклучен лист“ се бришат.

Член 2

Во член 5 став 1 се менува и гласи:

„Заедниците на осигурувањето ги доставуваат до Службата, во смисла на член 36 став 3 и член 37 став 2 од Законот за книговодството, пополнети обрасците Биланс на состојбата и Приходи и расходи во текот на годината — Биланс на приходите и расходите, во по еден примерок“.

Во став 2 бројот: „37“ се заменува со бројот: „38“.

Член 3

Називот на глава четврта над член 12 и членот 12 се бришат.

Член 4

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Бр. 1-5861/1

15 јуни 1981 година

Белград

Сојузен секретар за
финансии,

Петар Костиќ, с. р.

363.

Врз основа на член 59 став 1, во врска со член 13 од Законот за внесувањето и растурањето на странски средства за масовно комуницирање и за странската информативна дејност во Југославија („Службен лист на СФРЈ“, бр. 39/74), сојузниот секретар за внатрешни работи донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА ЗАБРАНА НА ВНЕСУВАЊЕТО И РАСТУРАЊЕТО НА ВЕСНИКОТ „ZERI I POPULLIT“

Се забранува внесувањето и растурањето во Југославија на весникот „Zeri i popullit“ од 8 и 23 април 1981 година, што излегува на албански јазик во Тирана, Народна Социјалистичка Република Албанија.

Бр. 650-1-1/23
8 јуни 1981 година
Белград

Заменик-сојузен секретар
за внатрешни работи,

Дранко Јуришиќ, с. р.

364

Врз основа на член 11 став 5 од Законот за заштита на животните од заразните болести што ја загрозуваат целата земја („Службен лист на СФРЈ“, бр. 43/76), Сојузниот комитет за земјоделство пропишува

ПРАВИЛНИК

ЗА МЕРКИТЕ ЗА СУЗБИВАЊЕ И ИСКОРЕНУВАЊЕ НА ЛЕУКЕМИЈАТА КАЈ ГОВЕДАТА

Член 1

Заради сузбивање и искоренување на леукемијата кај говедата (Leucosis bovis) се применуваат мерките предвидени со овој правилник.

Член 2

Како заболени од леукемија се сметаат говедата:

- 1) кај кои со серолошко (agar-gel имунодифузиона проба) испитување ќе се утврди позитивна реакција;
- 2) кај кои, при колење, во органите или ткивата ќе се утврдат морфолошки и патохистолошки промени карактеристични за леукемијата.

Член 3

Како сомнителни на леукемија се сметаат говедата:

- 1) што покажуваат клинички манифестни промени (сток на лимфните јазли и др.) карактеристични за леукемијата;
- 2) кај кои не се установени туморозни промени на кожата, лимфните јазли и органите, а серолошкото испитување даде сомнителна реакција;
- 3) што потекнуваат од запати во кои е утврдена леукемија или сомневање на леукемија кај говедата;
- 4) кај кои, при колење или пцовисување, се утврдени карактеристични туморозни промени, а не е извршеното патохистолошко испитување.

Член 4

На дијагностичко испитување на леукемија се подложуваат говедата што завршиле шест месеци возраст.

Дијагностичко испитување на приплодните говеда во општествена сопственост се врши еднаш годишно.

Дијагностичко испитување на говедата што се наоѓаат кај индивидуални држатели се врши најмалку еднаш во пет години.

Член 5

Говедата што се изложуваат на саеми, смотри и изложби, или се увезуваат од други земји, подлежат на задолжително испитување на леукемија.

Член 6

Петнаесет дена пред телење и 15 дена по телење, како и 30 дена по примена на алерген и вакцини, говедата не можат да се подложуваат на испитување на леукемија.

Член 7

Кога ќе се утврди леукемија кај говедата или сомневање на леукемија кој говедата во заразен двор или во двор сомнителен на зараза, ќе се наредат следните мерки:

- 1) издвојување на заболените говеда и на говедата сомнителни на заболување;
- 2) попис и означување на заболените говеда и на говедата сомнителни на заболување;
- 3) забрана на дотерување на здрави говеда меѓу заболените и на говедата сомнителни на заболување;
- 4) забрана на пуштање во промет на заболени говеда и на говеда сомнителни на заболување, освен за колење;
- 5) индивидуален третман на говедата при лекувањето и преземање на други стручни зафати во согласност со принципите на асепса и антисепса.

Во уверението за здравствената состојба што ги придружува говедата упатени на колење, кај кои е утврдена леукемија, се запишува ознаката: „Леукемија кај говедата“.

Член 8

Во дворот во кој е утврдена леукемија или сомневање на леукемија незаразените говеда се обележуваат со ушни маркици или со тетовирање и се испитуваат во период од три месеца, со серолошка метода, сè додека не се добијат два негативни резултата едноподруго кај сите говеда.

Член 9

Леукемијата кај говедата во дворот се смета за престаната по отстранувањето на сите говеда заболени од леукемија и по завршената дезинфекција и ако при спроведувањето на две серолошки дијагностички испитувања едноподруго, во период од три месеца, кај преостанатите говеда на тој запат не е установена позитивна реакција.

Член 10

За преземените мерки што се предвидени со овој правилник, до органот надлежен за работите на ветеринарство во републиката, односно во автономната покраина се доставуваат следните податоци: назив на општината и местото во кое е утврдена леукемија кај говедата, името на држателот на говедата, ознаката на говедата што се подложуваат на испитување на леукемија и резултатот од тоа испитување.

Член 11

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Бр. 3383/1

8 април 1981 година
Белград

Претседател
на Сојузниот комитет
за земјоделство,
Милован Зидар, с. р.

365.

Врз основа на член 330 од Законот за воздушната пловидба („Службен лист на СФРЈ“, бр. 23/78 и 20/79) и споредба на Сојузниот секретар за финансии, Сојузниот комитет за сообраќај и врски, издава

НАРЕДБА

ЗА ИЗМЕНИ НА НАРЕДБАТА ЗА ВИСОЧИНАТА НА НАДОМЕСТОТ ЗА КОРИСТЕЊЕ УРЕДИ И УСЛУГИ НА КОНТРОЛАТА ЗА ЛЕТАЊЕ И ВОДЕЊЕ НА ВОЗДУХОПЛОВИ ВО ЈАВНИОТ ПРЕВОЗ ВО ВОЗДУШНИОТ СООБРАЌАЈ

1. Во Наредбата за височината на надоместот за користење уреди и услуги на контролата за летање и водење на воздухоплови во јавниот превоз во воздушниот сообраќај („Службен лист на СФРЈ“, бр. 27/80), во точка 1 став 2 бројот: „235“ се заменува со бројот: „524,31“ на обете места.

Во став 3 бројот: „235“ се заменува со бројот: „524,31“, а бројот „12,52“ — со бројот: „15,65“.

2. Точ. 3 и 4 се бришат. Досегашните точ. 5, 6, 7 и 8 стануваат точ. 3, 4, 5 и 6.

3. Оваа наредба влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Бр. 2836

8 јуни 1981 година
Белград

Претседател
на Сојузниот комитет
за сообраќај и врски,
Анте Зелиќ, с. р.

366.

Врз основа на член 25 став 4 од Законот за мерните единици и мерилата („Службен лист на СФРЈ“, бр. 13/76 и 74/80), директорот на Сојузниот завод за мери и скапоцени метали пропишува

ПРАВИЛНИК

ЗА УСЛОВИТЕ ШТО ТРЕБА ДА ГИ ИСПОЛНУВААТ РАБОТНИТЕ ПРОСТОРИИ И ОПРЕМАТА ЗА ПРЕГЛЕД И ЖИГОСУВАЊЕ НА МЕРИЛАТА НА МАСА, КАКО И РАБОТНИЦИТЕ ВО ОПРЕДЕЛЕНИ ОРГАНИЗАЦИИ НА ЗДРУЖЕН ТРУД ВО ПОГЛЕД СТРУЧНАТА ПОДГОТОВКА. АКО МУ СЕ СТАВААТ НА РАСПОЛАГАЊЕ НА ОРГАНОТ ЗА КОНТРОЛА ПРИ ПРЕГЛЕДОТ И ЖИГОСУВАЊЕТО НА МЕРИЛАТА НА МАСА

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој правилник се пропишуваат условите што мораат да ги исполнуваат работните простории

и опремата за преглед и жигосување на мерилата на маса, како и условите во поглед стручната подготовка на работниците кои организацијата на здружен труд што произведува или поправа мерилата на маса е должна да ги стави на располагање на подрачната организациона единица на Сојузниот завод за мери и скапоцени метали (во натамошниот текст: органот за контрола) при преглед и жигосување на мерилата на маса, ако преглед на тие мерилата на нејзино барање, по исклучок од одредбата на член 25 став 1 од Законот за мерните единици и мерилата, се врши во нејзините деловни простории.

Член 2

Под мерилата на маса, во смисла на овој правилник, се подразбираат:

- 1) ваги со неавтоматско функционирање од класата на точност **I**, **II**, **III** и **III**;
- 2) мерни вапри на ваги;
- 3) тегови од класата на точност E_1 , E_2 , F_1 , F_2 , M_1 и M_2 со номинална вредност на масата од 1 mg до 50 kg.

II. РАБОТНИ ПРОСТОРИИ

Член 3

Работната просторија за преглед и жигосување на мерилата на маса мора да ги исполнува следните општи услови:

- 1) да биде чиста, сува и изградена во согласност со важечките технички нормативи;
- 2) да ги исполнува пропишаните услови во поглед на хигиенско-техничката заштита;
- 3) да биде доволно голема за сместување на потребната опрема;
- 4) во просторијата и во нејзината околина да нема извори на погреси што би влијаеле врз точноста на мерењата;
- 5) за испитувањето на мерилата на маса да има вградени соодветни маси, конзоли или фундаменти;
- 6) да има дневно и електрично осветлување според југословенскиот стандард JUS U.C9.100, односно барањата во поглед осветлувањето да бидат „големи“ и електричното осветлување да се изведува како „општо осветлување“;
- 7) во просторијата да бидат сместени маса и стол за работа на работниците на органите за контрола;
- 8) во просторијата да биде вграден термометар за мерење на температурата на воздухот, чиј најмал поделок не смее да биде поголем од 0,5°C.

Член 4

Работната просторија за преглед и жигосување на вагите со неавтоматско функционирање од класата на точност I и II и на теговите од класата на точност E_1 и E_2 мора да ги исполнува следните посебни услови:

- 1) во просторијата да биде вграден клима — уред или вентилатор (мешач на воздух) што спречува создавање на температурни слоеви во воздухот;
- 2) во просторијата да се влегува преку предпростор или преку дупла врата;
- 3) да биде сместена така што да е избегнато дејството на директни сончеви зраци или да има дупли прозорци со солидни и густо ткаени пердина или слично на тоа.

Работната просторија за преглед и жигосување на вагите со неавтоматско функционирање од класата на точност (II) и (III) со поголеми максимални можности за мерење мора да ги исполнува следните посебни услови:

1) да биде приземна и на тој начин да овозможи лесен приод на транспортно возило;

2) во просторијата да биде вграден рамно бетонизирано плато со димензии најмалку 2m x 2m.

Член 5

Топлотните извори за греење на работната просторија треба да се доволно оддалечени од местото на кое се врши преглед на мерилата на маса и изведени така што да овозможуваат рамномерно загревање на просторијата.

Член 6

Температурата на воздухот во работната просторија, за време на прегледот на мерилата на маса, мора да ги има следните вредности:

1) од 20°C до 21°C — за тегови од класата на точност E₁ и E₂ и за ваги со неавтоматско функционирање од класата на точност (I) чиј испитен поделок е помал од 0,1 mg;

2) од 20°C до 25°C — за тегови од класата на точност F₁ и F₂ и за ваги со неавтоматско функционирање од класата на точност (I) и (II), освен за вагите од точка 1 на овој став;

3) од 18°C до 27°C — за тегови од класата на точност M₁ и M₂, за ваги со неавтоматско функционирање од класата на точност (III) и (III) и за мерните направи на вагите.

Член 7

Во работната просторија не смеат да се држат никакви одвишни предмети, ниту за време на прегледот и жигосувањето на мерилата на маса смее во неа да се врши било која друга дејност.

III. ОПРЕМА

Член 8

За прегледот на вагите со неавтоматско функционирање од класата на точност (I) (II) (III) и (III), организацијата на здружен труд од член 1 на овој правилник мора да ги има следните гарнитури на тегови со соодветни вредности на масата:

1) класа на точност E₁ — за ваги чиј поделок P има вредност $P \leq 0.01 \text{ mg}$;

2) класа на точност E₂ — за ваги чиј поделок P има вредност $0.01 \text{ mg} < P \leq 1 \text{ mg}$;

3) класа на точност F₁ — за ваги чиј поделок P има вредност $1 \text{ mg} < P \leq 0.1 \text{ g}$;

4) класа на точност F₂ — за ваги чиј поделок P има вредност $0.1 \text{ g} < P \leq 1 \text{ g}$;

5) класа на точност M₁ — за ваги чиј поделок P има вредност $1 \text{ g} < P$.

Член 9

За преглед на теговите од класата на точност E₂, F₁, F₂, M₁ и M₂, организацијата на здружен труд од член 1 на овој правилник мора да има:

1) гарнитури на тегови со соодветни вредности на масата и со соодветни класи на точност;

2) контролни ваги со соодветни максимални можности за мерење.

За преглед на теговите од став 1 на овој член се употребуваат:

1) за преглед на тегови од класата на точност E₂ — тегови од класата на точност E₁;

2) за преглед на тегови од класата на точност F₁ — тегови од класата на точност F₂;

3) за преглед на тегови од класата на точност F₂ — тегови од класата на точност F₁;

4) за преглед на тегови од класата на точност M₁ — тегови од класата на точност F₂;

5) за преглед на тегови од класата на точност M₂ — тегови од класата на точност M₁.

Секоја вага може да се употреби како контролна вага, ако ги исполнува следните услови:

1) стабилноста — совпаѓањето на покажувањето на вагата при повторени мерења на истата маса во непроменети услови, да не биде поголема од една третина од најмалиот отчитан поделок на вагата;

2) вредноста на нејзиниот најмал отчитан поделок да не биде поголема од една третина од дозволената грешка за тегот што се испитува.

Член 10

За преглед на мерните направи на вагите, организацијата на здружен труд од член 1 на овој правилник мора да ја има следната мерна опрема:

1) уред за испитување на мерните направи на ваги;

2) тегови со соодветни вредности на масата од класата на точност F₁ за испитување на точноста на мерните направи на вагите (за помошниот тас).

Член 11

Гарнитурите на теговите што се употребуваат за преглед на мерилата на маса мораат да бидат сместени во соодветни сандаци, односно кутии со ознаки на класата на точност.

Член 12

За преглед на мерилата на маса, организацијата на здружен труд од член 1 на овој правилник мора да има соодветна помошна опрема и тоа:

1) за вадење, манипулирање и повторно пуштање на теговите во кутии и сандаци — пинцети и вилушки со разни големини;

2) за поставување на вагите во хоризонтална положба-либела со осетливост од 0,2 mm/m до 0,4 mm/m;

3) за отчитување на резултатите на мерењето — лупа со зголемување од најмалку 10 пати; контролно огледало со постамент (при испитувањето на наклонски ваги со скали на обете страни) и сл.;

4) за премерување на геометриските параметри — мерна лента со должина од 2 m со поделба од 1 mm, метална линијка од 0,5 m, со поделба од 1 mm, подвижно мерило со нонус со поделба чиј најмал поделок не смее да биде поголем од 1/10 mm и сл.

IV. СТРУЧНА ПОДГОТОВКА НА РАБОТНИЦИТЕ

Член 13

Раководителот на работна заедница, служба, група, одделение, односно на друг облик на организирање на работата во рамките на кој се врши преглед и жигосување на мерилата на маса, мора да ги исполнува следните услови:

1) да има висока школска подготовка и најмалку 3 години работно искуство на соодветни работи; или

2) да има виша школска подготовка и најмалку 5 години работно искуство на соодветни работи; или

3) да има средна школска подготовка и најмалку 10 години работно искуство на соодветни работи;

Раководителот од став 1 на овој член мора да ги познава сите прашања во врска со прегледот и жигосувањето на мерилата на маса.

Член 14

Работниците што ги подготвуваат мерилата на маса за преглед и жигосување и што ракуваат со опремата за испитување, мораат да имаат соодветна квалификација (висококвалификувани или квалификувани работници од машинска или електро-струка, техничари од машинска или електро-струка и сл.) и работно искуство за успешно вршење на тие работи.

Работниците од став 1 на овој член мораат да бидат оспособени, при подготовката на мерилата на маса за преглед и жигосување, да ги користат пропишаните метролошки упатства.

V. ПРЕОДНА И ЗАВРШНА ОДРЕДБА

Член 15

Решенијата со кои на определени организации на здружен труд односно на имателите на мерила им е одобрено во нивните деловни простории да се врши преглед и жигосување на мерилата на маса, а што се донесени пред денот на влегувањето во сила на овој правилник, престануваат да важат на 31 декември 1981 година.

Член 16

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Бр. 01-3877/1
5 мај 1981 година
Белград

Директор
на Сојузниот завод за
мери и скапоцени ме-
тали,

Милисав Воичиќ, с. р.

367.

Врз основа на член 24 и член 66 став 1 точка 16 од Законот за Народната банка на Југославија и за единственото монетарно работење на народните банки на републиките и народните банки на автономните покраини („Службен лист на СФРЈ“, бр. 49/76), во согласност со точка 2 од Одлуката за целите и задачите на заедничката емисиона и парична политика и на заедничките основи на кредитната политика во 1981 година („Службен лист на СФРЈ“, бр. 74/80), Советот на гувернерите донесува

ОДЛУКА

ЗА ДОПОЛНЕНИЈА НА ОДЛУКАТА ЗА УСОГЛАСУВАЊЕ НА ОБЕМОТ И ДИНАМИКАТА НА ПОРАСТОТ НА ПЛАСМАНИТЕ НА БАНКИТЕ ВО ПЕРИОДОТ ОД 1 АПРИЛ ДО 30 ЈУНИ 1981 ГОДИНА

1. Во Одлуката за усогласување на обемот и динамиката на порастот на пласманите на банките

во периодот од 1 април до 30 јуни 1981 година („Службен лист на СФРЈ“, бр. 21/81) во точка 3 став 1 се додава нова одредба под 4, која гласи:

„4) пласманите за кредитирање на подготовки-те за производство на стоки и услуги за извоз и на извозот.“

2. Во извештајниот образец, што претставува составен дел од Одлуката за усогласување на обемот и динамиката на порастот на пласманите на банките во периодот од 1 април до 30 јуни 1981 година, под ред. број 15 се додава нова точка под 4, која гласи:

„4) пласмани за кредитирање на подготовките за производство на стоки и услуги за извоз и на извозот (состојба на сметките: 400, 404, 500, 502, 504, 505 и на сметките 4180, 4181).“

3. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

О. бр. 29
11 јуни 1981 година
Белград

Претседател
на Советот на гувернерите,
гувернер
на Народната банка на Југо-
славија,

д-р Ксенте Богоев, с. р.

УСТАВЕН СУД НА ЈУГОСЛАВИЈА

ОДЛУКА

ЗА ОЦЕНА НА УСТАВНОСТА НА ЗАКОНОТ ЗА ПРИВРЕМЕНА ЗАБРАНА НА РАСПОЛАГАЊЕ СО ДЕЛОТ ОД ОПШТЕСТВЕНИТЕ СРЕДСТВА ЗА ИСПЛАТУВАЊЕ НА ДНЕВНИЦИ ЗА СЛУЖБЕНИ ПАТУВАЊА, НАДОМЕСТИ ЗА ТРОШОЦИТЕ ЗА ПРЕВОЗ НА СЛУЖБЕНО ПАТУВАЊЕ, ИЗДАТОЦИ ЗА РЕПРЕЗЕНТАЦИЈА, ИЗДАТОЦИ ЗА РЕКЛАМА И ПРОПАГАНДА, ИЗДАТОЦИ ЗА АВТОРСКИ ХОНОРАРИ И ИЗДАТОЦИ ПО ОСНОВ НА ДОГОВОР ЗА ВРШЕЊЕ НА ПРИВРЕМЕНИ ИЛИ ПОВРЕМЕНИ РАБОТИ ВО ПРВОТО ТРИМЕСЕЧЈЕ НА 1981 ГОДИНА

1. Предлагачот Текстилна индустрија „Апатекс“, од Апатин, со предлогот од 3 март 1981 година, поведе постапка пред Уставниот суд на Југославија за оценување согласноста со Уставот на СФРЈ на одредбите на Законот за привремена забрана на располагање со делот од општествените средства за исплатување на дневници за службени патувања, надомести за трошоците за превоз на службено патување, издатоци за репрезентација, издатоци за реклама и пропаганда, издатоци за авторски хоно-рари и издатоци по осчов на договор за вршење на привремени или повремени работи во првото тримесечје на 1981 година („Службен лист на СФРЈ“, бр. 74/80).

Предлагачот Текстилна индустрија „Апатекс“, од Апатин, ја оспорува уставноста на наведениот закон бидејќи смета дека со него се доведени во нерамноправна положба организациите на здружен

труд кои, во првиот квартал 1980 година, штеделе средства, чие располагање со оспорениот закон се ограничува во однос на оние организации на здружен труд кои овие средства не ги штеделе и кои не ги трошеле овие средства. Исто така, според мислењето на предлагачот, дејствуваат ограничувањата од Законот, кои се однесуваат на располагањето со општествените средства за исплатување на дневници за службени патувања и надомести за трошоците за превоз на службено патување.

2. Со оспорениот закон се забранува располагањето со делот од општествените средства во првото тримесечје на 1981 година од страна на организациите на здружен труд и на други корисници на општествените средства за исплатување на дневници за службени патувања, надомести за трошоците за превоз на службено патување, издатоци за репрезентација, издатоци за реклама и пропаганда, издатоци за авторски хонорари и издатоци по основ на договори за вршење на привремени или повремени работи, односно со тој закон — растежот на издатоците за овие потреби, во зависност од формите на потрошувачката и од корисниците на општествените средства, се ограничува, додека одделни корисници на општествените средства, за определени форми на потрошувачка, се изземаат од пропишаното ограничување и им се препушта на соодветни органи на управувањето да ја утврдат височината на тие издатоци.

Според одредбата на член 267, алинеја 3 од Уставот на СФРЈ, со сојузен закон може, покрај другото, кога е тоа неопходно заради спречување и отстранување на поголеми растројства во стопанството, да се пропише привремена забрана на располагањето со делот од општествените средства за потрошувачка од страна на организациите на здружен труд и на други корисници на општествените средства.

Неопходноста од привремена забрана на располагањето со делот од општествените средства за потрошувачка, заради спречување или отстранување на поголеми растројства во стопанството, при донесување на Законот ја ценеше, во рамките на своите надлежности, Собранието на СФРЈ. Пропишаната забрана е во согласност со оцената на состојбата и со целите и задачите на политиката на општествено-економската стабилизација.

3. Врз основа на член 375 став 1 точка 1 од Уставот на СФРЈ, Уставниот суд на Југославија, на седницата одржана на 6 мај 1981 година, донесе

о д л у к а

1. Се одбива предлогот на Текстилната индустрија „Апатекс“, од Апатин, за оценување на уставноста на Законот за привремена забрана на располагањето со делот од општествените средства за исплатување на дневници за службени патувања, надомести за трошоците за превоз на службено патување, издатоци за репрезентација, издатоци за реклама и пропаганда, издатоци за авторски хонорари и издатоци по основ на договор за вршење на привремени или повремени работи во првото тримесечје на 1981 година.

Уставниот суд на Југославија ја донесе оваа одлука во следниот состав: претседател д-р Јосиф Трајковиќ, и судиите: Милорад Достаниќ, д-р Стана Ѓукиќ-Делевиќ, Владимир Кривиќ, Воислав Ракиќ,

Јаким Спировски, Иван Франко, д-р Арпад Хорват и Милушко Шибалиќ.

У. бр. 59/81
6 мај 1981 година
Белград

Претседател
на Уставниот суд
на Југославија,

Никола Секулиќ, с. р.

П РА В О С У Д С Т В О

РЕШЕНИЕ

ЗА ЗАБРАНА НА РАСТУРАЊЕТО НА СПИСАНИЕТО „ФЈАЛА“ БРОЈ 7 ОД 1 АПРИЛА 1981 ГОДИНА

I. Се забранува растурањето на списанието „Фјала“ број 7 од 1 април 1981 година, што го издава НИГРО „Rilinduja“, бидејќи во прозниот состав под наслов „Под маска на гости“ се изнесуваат невистинити и алармантни вести со кои се загрозува или би можел да се загрози јавниот ред или мир или да се вознемири јавноста,

— со што е повредена одредбата на член 131 точка 2 од Законот за јавното информирање на САП Косово.

II. Се одзема клишето што е употребено за печатење на списанието „Фјала“ број 7 од 1 април 1981 година и истото ќе се уништи.

III. Решението на Окружното јавно обвинителство во Приштина Ут. бр. 9/81 од 7 мај 1981 година, за привремена забрана на растурањето на списанието „Фјала“ број 7 од 1 април 1981 година, се заменува со ова решение.

Изрека на решението на Окружниот суд во Приштина Кр. број 112/81 од 11 мај 1981 година.

По извршеното срамување со изворниот текст е утврдено дека во текстот на Општествениот план на Југославија за периодот од 1981 до 1985 година, објавен во Службен лист на СФРЈ, бр. 17/81, се покрале долунаведените грешки, та се дава

И С П Р А В К А

НА ОПШТЕСТВЕНИОТ ПЛАН НА ЈУГОСЛАВИЈА ЗА ПЕРИОДОТ ОД 1981 ДО 1985 ГОДИНА

1. Во точка 3.2.2. став 6, во петтиот и шестиот ред одоздола, по зборот: „заради“ се бришат зборовите: „постигнување поголема“.

2. Во точка 3.2.5. став 2 наместо зборот: „за“ треба да стои зборот: „со“.

3. Во точка 3.5.2. став 3 зборот: „вкупните“ се брише, а по зборот: „средства“ се додаваат зборовите: „на општествениот сектор“.

4. Во точка 3.6. став 1 бројот: „3.6.1.“ се брише.

5. Во точка 3.7. став 1 бројот: „3.7.1.“ се брише.

6. Во точка 5.2. став 3 наместо зборот: „цените“ треба да стои зборот: „цената“.

7. Во точка 12.4. став 4. наместо зборот: „договорно“ треба да стојат зборовите: „и договорно“.

Од Секретаријатот за законодавство на Собранието на СФРЈ, Белград, 1 јуни 1981 година.

По извршеното срамнување со изворниот текст, е утврдено дека во текстот на Одлуката за Југословенската комисија за соработка со меѓународната организација на обединетите нации за помош на децата (UNICEF), објавен во „Службен лист на СФРЈ“, бр. 31/81, се поткрала долунаведената грешка, та се дава

ИСПРАВКА

НА ОДЛУКАТА ЗА ЈУГОСЛОВЕНСКАТА КОМИСИЈА ЗА СОРАБОТКА СО МЕЃУНАРОДНАТА ОРГАНИЗАЦИЈА НА ОБЕДИНЕТИТЕ НАЦИИ ЗА ПОМОШ НА ДЕЦАТА (UNICEF)

Во точка 2 одредба под 1 наместо зборските: „Организацијата на Обединетите нации за просвета, наука и култура (UNESCO) — (во натамошниот текст: (UNESCO)“, треба да стои: „Меѓународната организација на Обединетите нации за помош на децата (UNICEF) — (во натамошниот текст: UNICEF)“.

Од Сојузниот извршен совет, Белград, 17 јуни 1981 година.

По извршеното срамнување со изворниот текст е утврдено дека во текстот на Уредбата за дополненија на Уредбата за условите за привремен увоз на стоки, објавена во „Службен лист на СФРЈ“, бр. 32/81, се поткрала долунаведената грешка, та се дава

ИСПРАВКА

НА УРЕДБАТА ЗА ДОПОЛНЕНИЈА НА УРЕДБАТА ЗА УСЛОВИТЕ ЗА ПРИВРЕМЕН УВОЗ НА СТОКИ

На крајот на Уредбата, наместо датумот: „28 јуни 1981 година“ треба да стои датумот: „28 мај 1981 година“.

Од Сојузниот извршен совет, 15 јуни 1981 година

УКАЗИ

Врз основа на член 315 точка 5 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, Претседателството на Социјалистичка Федеративна Република Југославија донесува

УКАЗ

ЗА ОТПОВИК ОД ДОЛЖНОСТА ИЗВОНРЕДЕН И ОПОЛНОМОЩЕН АМБАСАДОР НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА ВО ОБЕДИНЕТОТО КРАЛСТВО ВЕЛИКА БРИТАНИЈА И СЕВЕРНА ИРСКА И ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ ИЗВОНРЕДЕН И ОПОЛНОМОЩЕН АМБАСАДОР НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА ВО ОБЕДИНЕТОТО КРАЛСТВО ВЕЛИКА БРИТАНИЈА И СЕВЕРНА ИРСКА

I

Се отповикува

Живан Берисавлевиќ од должноста извонреден и ополномоштен амбасадор на Социјалистичка Федеративна Република Југославија во Обединетото Кралство Велика Британија и Северна Ирска.

II

Се назначува

Драги Стаменковиќ, амбасадор во Сојузниот секретаријат за надворешни работи, за извонреден и ополномоштен амбасадор на Социјалистичка Федеративна Република Југославија во Обединетото Кралство Велика Британија и Северна Ирска.

III

Сојузниот секретар за надворешни работи ќе го изврши овој указ.

IV

Овој указ влегува во сила веднаш.

У бр. 17

18 мај 1981 година

Белград

Претседател
на Претседателството на
СФРЈ,

Sergej Kraigher, с. р.

ОДЛИКУВАЊА

УКАЗ

ПРЕТСЕДАТЕЛСТВОТО НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА

врз основа на член 315 точка 8 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија одлучува да се одликуваат:

— по повод 22. декември — Денот на ЈНА, а за особени заслуги во подигањето на борбената готовност и морално-политичката состојба на повисок тел. и шт. е пр. д. е. р у њ на општонародната одбрана

СО ОРДЕН НА НАРОДНАТА АРМИЈА СО ЛАВРОВ ВЕНЕЦ

111. воздухопловно-транспортни пук 5. корпуса РВ и ПВО,

42. мешовити артиљеријски пук 42. пд III армије;

СО ОРДЕН НА НАРОДНАТА АРМИЈА СО ЗЛАТНА СВЕЗДА

147. интендантски наставни батаљон III армије.

Бр. 112

22 декември 1980 година

Белград

Претседател
на Претседателството на
СФРЈ,

Цветин Мијатовиќ, с. р.

СОДРЖИНА:

	Страна	Страна
350. Закон за заштита на пронајдоци, технички унапредувања и знаци за разликување — — — — —	897	
351. Одлука за именување претседател на Одборот за наградата „Едвард Кардељ“ и за објавување на составот на тој одбор —	915	
352. Уредба за измени на Уредбата за контниот план и за билансите за организациите на здружен труд — — — — —	915	
353. Уредба за измени на Уредбата за контниот план и за билансите за другите корисници на општествени средства — —	916	
354. Одлука за податоците што се должни да ги обезбедат во своето книговодство организациите на здружен труд во кои вложиле средства странски лица — — —	916	
355. Одлука за определување на основницата за усогласување на личните доходи на функционерите и раководните работници што ги назначува Сојузниот извршен совет во сојузните органи на управата, сојузните организации и во стручните служби на Сојузниот извршен совет — —	919	
356. Одлука за измени на Одлуката за условите под кои банките овластени за работи со странство можат средствата на сметките во странство да ги даваат во депозит — — — — —	919	
357. Правилник за измени на Правилникот за содржината на одделните позиции во обрасците на периодичната пресметка и на завршната сметка, за начинот на доставување на периодичната пресметка и на завршната сметка и за податоците и документацијата што се доставуваат кон периодичната пресметка и завршната сметка за организациите на здружен труд —	919	
358. Правилник за измени на Правилникот за содржината на одделните позиции во обрасците на завршната сметка, за начинот на доставување на завршната сметка и за податоците и документацијата што се доставуваат кон завршната сметка за другите корисници на општествени средства — — — — —	920	
359. Правилник за измени на Правилникот за содржината на одделните позиции во обрасците на периодичната пресметка и на завршната сметка, за начинот на доставувањето на периодичната пресметка и на завршната сметка и за податоците и документацијата што се доставуваат кон периодичната пресметка и завршната сметка за самоуправните интересни заедници — — — — —	920	
360. Правилник за измени на Правилникот за содржината на одделни позиции во обрасците на периодичната пресметка и завршната сметка, за начинот на доставување на периодичната пресметка и на завршната сметка и за податоците и документацијата што се доставуваат кон периодичната пресметка и завршната сметка за банките — — — — —	920	
361. Правилник за измени на Правилникот за содржината на одделните позиции во обрасците на периодичната пресметка и на завршната сметка, за начинот на доставување на периодичната пресметка и на завршната сметка и за податоците и документацијата што се доставуваат кон периодичната пресметка и завршната сметка за органите на општествено-политичките заедници — — — — —	921	
362. Правилник за измени на Правилникот за содржината на одделните позиции во обрасците на периодичната пресметка и завршната сметка, за начинот на доставување на периодичната пресметка и на завршната сметка и за податоците и документацијата што се доставуваат кон периодичната пресметка и завршната сметка за заедниците на осигурувањето — —	921	
363. Решение за забрана на внесувањето и растурањето на весникот »Zeri i popullit«	922	
364. Правилник за мерките за сузбивање и искоренување на леукемијата кај говедата	922	
365. Наредба за измени на Наредбата за височината на надоместот за користење уреди и услуги на контролата за летање и водење на воздухоплови во јавниот превоз во воздушниот сообраќај — —	923	
366. Правилник за условите што треба да ги исполнуваат работните простории и опремата за преглед и жигосување на мерилата на маса, како и работниците во определени организации на здружен труд во поглед стручната подготовка, ако му се ставаат на располагање на органот за контрола при прегледот и жигосувањето на мерилата на маса — — — — —	923	
367. Одлука за дополненија на Одлуката за усогласување на обемот и динамиката на порастот на пласманите на банките во периодот од 1 април до 30 јуни 1981 година — — — — —	925	
Одлука за оцена на уставноста на Законот за привремена забрана на располагање со делот од општествените средства за исплатување на дневници за службени патувања, надомести за трошоците за превоз на службено патување, издатоци за репрезентација, издатоци за реклама и пропаганда, издатоци за авторски хонолари и издатоци по основ на договор за вршење на привремени или повремени работи во првото тримесечје на 1981 година — — — — —	925	
Решение за забрана на растурањето на списанието „Fjala“ број 7 од 1 април 1981 година — — — — —	926	
Исправка на Општествениот план на Југославија за периодот од 1981 до 1985 година —	926	
Исправка на Одлуката за Југословенската комисија за соработка со Меѓународната организација на обединетите нации за помош на децата (UNICEF) — — — — —	927	
Исправка на Уредбата за дополненија на Уредбата за условите за привремен увоз на стоки — — — — —	927	
Укази — — — — —	927	
Одликувања — — — — —	297	